Ն. 5101 — 1902 ՄԱՐՏ 15 ՇԱԲԱԹ — 1319 ԶԻԼՀԻՃՃԻ 18 — ՕՆ ՍԷՔԻԶԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ԲԱՐՍ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐՍ

1877 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

صاحب امتياز: جيوەلكيان — ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ — جريدۀ شرقيه (١٢٩٣ سنه‌سنده تأسيس اولنمشدر)

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 այրգ	6 այրգ	3 այրգ
ՍՊԱՆՈՒՕՒ	140 ղշ.	70 ղշ.	40 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	150 »	80 »	45 »

Մէջիտիէյ 20 ղշ.տան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Լինելի, Հնդի վէ Յունաստանի սահիպէ ղշ.	5
Կիւնեմի սահիպէ սաթիրը »	3

Իտարէխանէսի Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ձիվէլէկեան մաթպասանտա տըր։ Քեազիֆէի մէվատտ հագդընտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ մուրաճաաթ օլունա։
Մէվատտը նաֆիսյա տաիր պէնտլէր մէճմանէն դապուլ օլունաճագ վէ տերճ օլունմայան էվրագ իստէ օլունմայաճագ։

ԿԻՒՆԼԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բէթէրսպուրկտան Լօնտրատա «Տէյլի Մայլ» կազէթասընա յէքինէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ռուսիանըն Թիւրքիսթան վալիսի՝ ախիրէն Աֆղանիսթան Էմիրը ճէսիտինին սէլահիյէթը թամէյի հաիլ պիր մուրախասընը գապուլ իթմիշ, վէ պու միւլագաթըն իւզերինէ Ռուս Թիւրքիսթանընդն գուվվէի սաքէրիյէսինէ իքի ալայ տահա իլավէ օլունմըշ տըր։

Ֆրանսանըն Թուլօզ լիմանընը զիյարէթ իտէճէք օլան Աւսթրիա տոնանտա ֆիլօսը գօմանտանը՝ Սբէցիա լիմանընտա Իթալիա գրալընդն թասալիւգաթընտան տիւգ տը ժէն իլէ միւլագաթ իտէճէք տիր։

Լօնտրատա ուսմուսէն զանն օլունտըղընա կէօրէ, Սէսիլ Բոսէսին վէֆաթ՝ Ինկիլթէրա իլէ Թրանսվալ արասընտա սուլհ միւզաքէրաթընը գօլայլաթաճագ, վէ ճէնուսլի Ակրիդա մատէն թահվիլաթը իւզերինտէ պէօյիւք պիր թէսթիր իճրա էյլէյճէք տիր։

Իթալիա խարիճիյէ նազիրը Մ. Բրինէթթի՝ պու կիւն եարընը Վէնէտիկի Աւէմանիա պաղ վէքիլի Մ. տը Պիւլօվ իլէ միւլագաթ իտէճէք տիր։

Ռուսիանընդն Վարշաւիա տաիրէի ասքէրիյէսի գօմանտան մուավինի Բաղէրէվսքի՝ Ֆրանսա էրքեանը հարպ բէյսի ժէնէրալ Բէնտէզէքի վէ տիկէր Ֆրանսընդ էրքեանը հարպ ժէնէրալաբրյալա միւլագաթ իթմէք իւզրէ Նիստէն Բարիզէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

Ինկիլիզ հիւքիւմէթի՝ Էվրօբա իլէ Հինտիսթան արասընտագի թէլէկրաֆ խաթթը քէսիրիսինի՝ Իրան մէմալիքի իւզերինէն թէվսիճէ տաիր Ինկիլթէրա իլէ Իրան արասընտա միւնագրա պիր մուգավէլէնամէնին սուրէթինի հավի օլարագ պու քէրրէ պիր Մավի Քիթապ նէշր իթմիշ տիր։ Մէզքիւր մուգավէլէնամէ մուճիպինճէ, Իրան հիւքիւմէթի՝ Ինկիլթէրանընդ թահթը իսարէսինտէ, Գաչատան նէզա վէ Քիրման թարիգիյէ Պէլուճիսթանի հուտուտընա գատար կիտէն իւչ պոյ պիր թէչէկրաֆ խաթթը ինչասընը թէահհիւտ իտիյօր։ Ինկիլթէրա՝ խաթթը մէզքիւրընն ինչասընա միւգթագի մէպալիղի՝ թէլէկրաֆ գումբանեասընընդն վէրտիկի քիրանընդն տէօրթտէ իւչ գըսմընընդն թէէմնաթընա մուգապիլ պիւա ֆափզ իգդրալ էյլէյօր։ Իշպու մուգավէլէնամէ՝ 1925 սէնէսինէ, եախսա տահա ուզագ պիր թարիխէ գատար, եանի վարիսաթընդ՝ մէսարիֆի գաբայամայաճաղը վագթա գատար մէրի իւ իճրա օլաճագ տըր։ Մէզքիւր մուգավէլէնամէ՝ 1901 օգոստ. 16տա թէէրանտա իմզալանմըշ օլուպ, սուրէթը մուսատտագալարը պէշայա գատար թէաթի օլընաճագալարընը։

Ռուշկինգէօնտա մուգիմ պիր գաչ Աշէման թիճճարընընդն Պէրլինէ չէքտիքլերի թէլէկրաֆա կէօրէ, Միւճթէմաի Ամէրիգա զըրաաթ նէզարէթի՝ Ամէրիգայա իտխալ օլունաճագ պիր թազմ էմթանընդն պիր ճէվէլէնի հաղրլամագտա օլմազա, Ալէմանիայա խաալ օլունան Ամէրիգա էթլէրինին նէնի վէրկիյէրինէ մուգապէլէի պիլիմիլ օլմագ իւզրէ մէզքիւր Ալէման էմթասը իւզերինէ աղըր կէօմրիւքլեր վաղ օլունաճագ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Էվրօբա ինչասաթ տէպթեկահրարընտա իքի ատէտ գրուաղէօրին ինչասը խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իտէրէք, պու պապտէ Պահրիյէ նազրը տէվլ. Հասան բաշա հաղրէթլերինին թահթը բիյասէթինտէ իւմէրաի պահրիյէտէն միւրէքքեպ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունտըղընտան, մէզքիւր գօմիսիօն տիւն Պահրիյէ նէզարէթինտէ ադտը իճթիմա իտէրէք, ինչասաթը վագրա հագդընտա միւզաքէրաթ իճրա էյլէմիշ տիր։

—Սուտուր իտէն իրատէի Սէնիյէ ահքիտմինճա Իթալիատա քեանն Անսալոս ինչակյէսէսթիկեահրարընտա սոն սիսթէմէ իճրադ վէ միւքեմմէլ թօրլարրա թէճճիվ իտիլէն «Մէսուտիյէ» զըրհլըսընընդ բրօվասը իճրա դէլընտըղը կիպի, վաղ օլուն թօրլարընն տա թէճրիւպէսինէ պաշլանտըղը իշիտիլմիշ տիր։ Մէզքիւր զըրհլըի Հիւմայուն՝ եագընտա Տէրսաատէթտէն «Իրմիր» վէ «Մարմարա» գրուազէօրը Հիւմայունլարընդյա կէօնտէրիլէճէք միւրէթթէպաթընը ալուդգտան սոնրա լիմանընմընդա հարքէթ իտէճէք տիր։

—«Ասարը Թէվֆիգ» ֆրրդաթիյէնինին թամիրաթընընդն սոն սիսթէմտէ օլարագ միւքեմմէլ սուրէթտէ իճրասը իշինԱկէմանիատա քեանն Քիլլիմանընա կէօնտէրիլմէսի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմէսինէ մէպնի, քէյֆիյէթ Պահրիյէ նէզարէթինտէն Պահրը Սիֆիտ ֆիլօսը գօմանտանընընդ իշար օլունմըշ տըր։

—Սէլանիք վալիսի տէվ. Հասան Ֆէհմի բաշա հաղրէթլերի՝ տիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Զաթը հաղրէթը Սատրազամի վէ Տախիլիյէ նազրը իլէ միւլագաթ էյլէմիշ տիր։ Բաշի միւշարէյէհ ադրընքի ճումա էրթէսի կիւնիւ մահալը մէմուրիյէթինէ կիթմէք իւզրէ Տէրսաատէթտէն հարքէքէթ էյլէյճէք տիր։

—Աւսթրիա սէֆիրի պարօն տը Գալիա՝ տիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք, Զաթը հաղրէթը Սատրազամի վէ Խարիճիյէ նազրը տէվ. Թէվֆիգ բաշա հաղրէթլերիյէ միւլագաթ էյլէմիշէր տիր։

Իրան վէ Իթալիա սէֆիրլերի տիւն Խարիճիյէ նազրը իլէ, վէ Անսալոս ինչակյէսէսթիկեահրարընտա Զաթը հաղրէթը Սատրազամի իլէ միւլագաթ էյլէմիշէր տիր։

—Բուլ Բաթրիգի Եուսֆիմ էֆ. հաղրէթլերի տիւն Բուսիա սէֆիրինի զիյարէթ իթմիշ տիր։

—Մէչհուր միյմար Մ. Վալօրիյէ ալթուն Լիյագաթ միտալեասը իհսան պույրուլմըշ տըր։

—Պու քէրրէ իմթիյազը Անատօլու շըմէնտըֆէր խաթթը գումբանեասընա վէրիլմիշ օլան Պաղտատ շըմէնտըֆէր խաթթը քէպիրի հագդընտա սուտուր իտէն վէ մագամը Սատրէթբէնահիտէն պա թէղգէրէի սամիյէ Թիճարէթի վէ Նաֆիա նէզարէթինէ կէօնտէրիլէն ֆէրմանընն՝ պու տէֆա նէզարէթը միւշարէյէհատան շիրքէթ իլէ մէզքիւր խաթթ սէրգօմիսէրլիկինէ կէօնտէրիլտիկի իշիտիլմիշ տիր։

—Իսկիւտար իլէ Գատըքէօյ ասրասընտա պիր թրամվայ ինչասը իմթիյազընը արմըշ օլան սաատ. Ահմէտ ճէլալէտտին բաշա հաղրէթլերի՝ մէզքիւր իմթիյազը պիր Ինկիլիզ գումբանեասընա տէվր իշին միւղաքէրաթա պաշլամըշ օլուպ, միւշարէյէհ իլէ գումբանեա արասընտա եագընտա պիր իթիրաֆ հուսուլէ կէլէճէք իմշ։ Մէզքիւր խաթթ՝ Իսկիւտարան պաշյարագ Հայտար Բաշա վէ Գատըքէօյանէն կէչէրէք Ֆէնէր Պաղչէսինէ գատար կիտէճէք, վէ Գատըքէօյտէն Մօտայա գատարտա պիր շիւպէսի պուլընճագ տըր։ Խարիթալար վէ քէշֆիյաթը ֆէննիյէ խիթամ պուլմուշ օլմաղա, ինչաաթա սոն պահարտա պաշլանապիլէճէք իմշ։

—Տէրսաատէթ Բումանիա սէֆիրէթինէ թային օլունան Մ. Լահօվարինին թէրճէմէի հալի հագդընտա ալընան մալիմաթա կէօրէ, միւշարէյէհ՝ Ֆրանսատա իքմալը թահսիլ իթտիքտէն սոնրա, Բարիզ վէ Բէթէրսպուրկ սէֆարէթլերի քիմաղէթինէ վէ սոնրա խարիճիյէ նէզարէթի չէհպէնտէր իտարէսի վէ տահա սոնրա ումուրը շէհպէնտերի իտարէսի միւտիրլիկինէ թային օլունմըշ տըր։ 1889տա օրթա էյլիլիք իւնվանընը իհրադ իթմիշ վէ խարիճիյէ նէզարէթի մէքթուպճիլընընտա պուլընմըշ տըր։ 1893տէ Բօմա սէֆիրլիկինէ նասպ օլունըպ, 1899տա խթիֆա իտէրէք, օ վագըթտան պէրու մէմուրիյէթտէն չէքիլէրէք զայէթ պէօյիւք օլան սէրվէրէր զաթիյէսինի իտարէյէ պաշլամըշ իսէ տէ, եինէ մէմլէքէթին ահվալը տախիլիյէ վէ խարիճիյէսինէ թէաղիւգ իտէն բօլթիդա մէսէլէլերինի թաագիպտէն խալի գալմըշ տըր։

—Եանկընտա եանան էմլաքընը արսալարը իւզերինէ սահիպլերի թարաֆընտան էպնիյէ ինչա իտիլմէք իսթէնիլտիքտէ, թօրանմըշ էսկի վէրկիլերին ճէսիթէ ճէսթէ թահսիլ իտիլմէք իւզրէ ինչաաթա միւսաատ իթասը մերճինճէ գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

—Վէրկի վէ սաիր էմվալը միրիյէնին թէճեատիյէսինտէն էվվէլ էօյէն մեռեունարընը՝ պու միսկլու պօրճլարը թէրէքէնին թահրիրի էանասընտա մէթրուբաթընտան ալաշ օլունմասը վէ քիֆայէթ իթմէտիկի հալտէ միւթեպագդըրընը էմլաքը քիմէ ինթիդալ իթմիշ իսէ անլերտէն թահսիլի՝ մագամը ալիսինճէ գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

—Օրօզտի Պագ շիրքէթինէ ահտ պուլընան Գօնթուար էֆէնտիսէն մաղազալարընը եէնի պիր շիրքէթ տէվրի հագդընտա քի միւղաքէրաթ խիթամ պուլարագ, մէզքիւր մաղազալար՝ 7½ միլեօն ֆր. պէտել իլէ տէվր ու ֆէրաղ օլունմըշ, վէ պունան Օօզտիկագ շիրքէթի՝ 4 միլեօն ֆր. սաֆի թէմէթթիւ խթիհսալ իթմիշ տիր։

—Համիտիյէ Հիճազ շըմէնտըֆէրի մէսարիֆը ինչանէյէսինէ մէտար օլմագ իւզրէ, Դուրպան Պայրամընտա Մալիյէմէմուրլարընընդն նէզարէթի ալթընտա թօրանլան գուրպան տէրիլէրինտէն Պէրլինճի Տաիրէի Պէյէտիյէ տասիլինտէ 4432 ատէտ ճէմ խալիմիշ, վէ պու տէրիլէրին 30247 ղշ.ա պալիզ օլան պէտէլի՝ Հիճազ շըմէնտըֆէրի խանէ դօմիսիօնընա թէմամընը թէվտի օլընմըշ տըր։

—Գամարան ատասընտա վիճուտ կէթիրիլմէսի իրատէի Սէնիյէ իգթիդասընտան օլան թէրանէէնին բըլանլարը մուճիպինճէ միւնասիպ մահալտէ պու քէրրէ վագը էսատ ըէսմի մութանթան պիր սուրէթտէ իճրա օլընմըշ, վէ ամէլիյաթա պաշլանընմըշ տըր։

—Շամ-Համա շըմէնտըֆէր խաթթը վասթասրյա միւխթէլիֆ եէրլերէ նագլ իտիլմէքտէ օլան հեր նէվ եէնա վէ զախիրէնին նագլիյէ իճրէթլերի պահալը պուլընմըշ, վէ պու սուրէթ իսէ թիճարէթը մոհալլիյէյա գարար վերմէսինէ մէպնի, մահալի թիճճարընընդն միւճասաթը վագրասը իւզերինէ մէզքիւր խաթթ իտարէսինճէ մահալը միւթենէվիյա տաիր օլան թարիֆալարընը եէնիսէն թանզիմ իտիլէրէք, թիճարէթ վէ նաֆիա տաիրէսինէ կէօնտէրիլմէկի, վէ թաստիգաթը լազըմէլերինին իճրասընտան սոնրա մէվգրի թաթպիգէ գոնրլաճագը իշիտիլմիշ տիր։

—Դահիրէտէն մարտ 23 թարիխիյէ իշար օլունըյօր։ «Մըսրրատա վէրէմ խասթալըղընն էօնիւնի ալմագ իշիւն պիր վագրլիթատան պէրու թէապիրլեր իլթիխազ օլընմաղա պաշլամըշ տըր։ Իսքէնտէրիյէտէ պու մագսէտլէ պիր գաչ զէվաթը միւթեպէրեսէն միւթեշքիլ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլընմըշ տըր։ Դահիրէտէ տախի մաարուֆ զէվաթտան միւթեշէքքիլ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլընըպ, Խըրիվին ամուճասը Հիւսէյին բաշա ըիյասէթ էյլէմէքտէ տէ տիր։ Մէզքիւր գօմիսիօն Մըսրրատա վէ մէմալիքը սաիրէտէ թէշքիլ օլունան տիկէր գօմիսիօնլարա միւնասէպաթտա պուլընճագ տըր։ Մըսրրատա իգլիմին պիր ազ սըճագ վէ միւսաատէլի օլտըղընտան, օրատա պիրիսայլի վերէմիլէր իգամէթ իտիյօր։ Վէրէմին Մըսրրատ սիրայէթինէ իշթէ պունլարընն սէպեպ օլտըղը անլաշըլըյօր։»

—Իզմիր լիմանընա կէլմիշ օլան Ինկիլիզ տոնանմասը գօմանտանը վիս ամիրալ Պոլքէ Վասոն՝ էվվէլքի բաղը կիւնիւ էշյէնտէն սոնրա պէրապէրինտէ Ինկիլթէրանընը Իզմիր ժէնէրալ գոնսօլօսը օլտուղը հալտէ տաիրէի հիւքիւմէթէ կիտէրէք, վալի բաշայը զիյարէթ իթմիշ տիր։ Միւշարէյէհ վիս ամիրալ՝ տաիրէի հիւքիւմէթէ միւվասէլէթինտէ, ասքէրի մուզիգասը Ինկիլիզ մարշընը թէրենիմ իտէրէք, ժանտարմա նէֆէրաթը թարաֆընտան տախի հագդընտա մուամէլէի իհթիրամիյէ էյֆա օլունմըշ, վէ ումուրը էճնէպիյէ միտիրի թարաֆընտան իսթիդալ օլունարագ պէօյիւք սարօնա գատար կէօթիւրիտիկի կիպի, ավտեթտէ տախի այնը սուրէթլէ մուամիլէյհ թարաֆընտան կէօնտէրիյէ կիտիլմիշ տիր։

Ամիրալ տաիրէի հիւքիւմէթտէն միւֆարէգաթընտան սոնրա դըշյաի Հիւմայունա տախի կիտիպ, Իզմիր ֆրրդալ ասքէրիյէսի գօմանտանընը զիյարէթ իթմիշ, վէ օրատա տա այնը իհթիրամաթա մահգար օլմըշտըր։

Ինկիլիզ զըրհլըլարը զապթանընընդ պիր չօգ քիչի՝ ասարը աթիգա խարապէլերինի զիյարէթ իթմէք իւզրէ խուսուսի դաթարլա Ա.յա Սուուգա կիթմիշլեր տիր։

ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐՔԷԹԻ

Տէրսաատէթ թրամվայ շիրքէթինին իճթիմաը ումումիսի՝ տիւն մէճլիսը իտարէ ըէսի Մ. Վայսընը թահթը ըիյասէթինտէ թօրանըպ, 9900 հիսէյի համիլ օլան 37 թահվիլաթ սահիպլերի հազը պուլընմըշ տըր։ Մէճլիսին՝ ուսուլի տաիրէսինտէ թօրանտըղը թէպէյյիսի իթմիշ, վէ միւզաքէրաթա իպթիտար օլընմըշ տըր։

Էն չօգ թահվիլաթ համիլի, եանի 4100 թահվիլ վէքիլի պուլունան Մ. Բէրտիգարիա՝ հաիլ օլտըղը միւտիրիյէթ սըֆաթը սէպէպիյէ մուտագդգէդ (սքրիթաթէօր) վազիֆէսինի դապուլ իթմէտիկինտէն, հեր պիրի 440 թահվիլէ մաիլք պուլունան Վահիտ պէյ, Մ. Էլի, Մ. Գասթրօ վէ Մ. Գօթօ՝ ճէմիյէթէ մուհտագդգ վէ քեաթիպ թային իտիմիշլերտիր։

Պատէհու մէճլիսը իտարէնին բաբօթօսը օգունըպ, պունըն մէվլանէ կէօրէ, 1901 սէնէսինտէ վարիտաթը ումումիյէ՝ 73,022 լիրա թումմըշ, վէ կէչէն սէնէյէ նազարէն 2063 լիրա փազլա չըգմըշ տըր։

Պու վարիտաթ՝ վարիտաթը ատիյէ վէ վարիտաթը ֆէվգէլատէյէ թագսիմ իտիլմէք լազըմ կէլիր։ Վարիտաթը ատիյէ՝ 1900 սէնէսինէ նիսպէթէն ազալմըշ, եանի կէչէն սէնէ 74,528 լիրա իքէն 72314 լիրայա էնմիշ, եանի 2213 լիրա փարգ հասըլ օլմուշ տըր։

Թրանսվայ մէսարիֆի՝ 1900 սէնէսինտէ 52567 լիրա իքէն, 1901տէ 53804 լիրայա չըգմըշ տըր։

Մէսարիֆը ումումիյէ՝ 1900տէ 4922 լիրա իքէն, 1901տէ 4353 լիրայա էնմիշ տիր։

1900 սէնէսինտէ շիրքէթին սերմայէսի՝ հեր պիրի 5 լիրալըգ 24058 հիսսէ սէնէտաթընտան, եանի 120 պին 290 լիրատան իպարէթ իքէն, 1901 սէնէսի նիհայէթինտէ 117300 լիրայա էնմիշ, եանի 2980 լիրա ազալմըշ տըր։ Պու փարգ՝ 1901 մայիս 2տէ 596 հիսսէ սէնէտինին իմհա (ամարթի) իտիլմէսինտէն իլէրի կէլմիշ տիր։

Թահվիլաթ սերմայէսի տախի 5368 լիրա թէնէզզիլ իթմիշ, վէ պու տա 244 թահվիլին իմհա իտիլմիշ օլմասընտան նէշէթ էյլէմիշ տիր։

Շու հալտէ 1901 դեկտ. 31տէ մէվգէլի թէտավիլտէ 75658 լիրա մուգապիլինտէ 3439 թահվիլ վարիտի. հալ պու քի, 1900 սէնէսի նիհայէթինտէպու թահվիլաթ 3683տէն, եանի 81026 լիրատան իպարէթ իտի։ Հասըլ օլան պու փարգ՝ նիզամնամէի տախիլի մուճիպինճէ 1901 սէնէսի թէմէթթուաթընտան ալընմըշ տըր։

1901 սէնէսի թէմէթթիւի՝ 19,238 լիրայա պալիզ օլմագտա տըր։ 1900 սէնէսի թէմէթթիւսի 22,845 լիրա իտի։ Իշպու 19,238 լիրա թէմէթթիւտէն 8764 լիրա՝ 7245 թահվիլ գուբօնընընը (38 վէ 39 նիւմէրօլը) ֆալիզնէ- վէ իմհա իտիլմիկի եօգաբրտա պէյան օլունան 244 թահվիլէ թախսիս իտիլմիշ տիր։ Շու հալտէ 10,473 լիրա վարիտաթը սաֆիյէ գաբըյօր։

Միւտտէթը մէմուրիյէթլերի խիթամ պուլան մէճլիսը իտարէ ադասը սաթուֆ. Համտի պէյ հաղրէթլերի վէ Մ. Հիւսէր վէ հիսսէ միւֆէթթիշի Մ. Պրանտ վէ Եուանիսէս թէքրար ինթիխապ օլունմըշլար տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Գրէսի Լիոնէ մէճլիսը իտարէսի՝ մարտըն 18ինճի կիւնիւ վուգու պուլան իճթիմաընտա, ադագընտա ադա իտիլէճէք օլան հիսսէտարան մէճլիսինէ հեր պիր հիսսէ պաշընա 50չէր ֆր. թէմէթթիւ իճասընը թէքլիֆ իթմէյէ գարար վերմիշ տիր։ 1901 սէնէսի գարֆընտա պանգա քէնտի մէսարիֆինի չըգարըգտան սոնրա 27,500,000 ֆրանգըզգ պիր սաֆի քեար իթմիշ տիր։ 50չէր ֆր. թէմէթթիւ իթա իտիլտիկի թագտիրտէ 25,000,000 ֆրանգ իտէր քի, միւթեպագը 2,500,000 ֆր. սապզգ սէնէլերին քեար վէ զարար հիսապընա կէչէճէք տիր։ Թէմէթթիւ չու սուրէթէ թէվզի օլունաճագ տըր. մարտ 25տէ 20 ֆր., սեպտ. 25տէ 30 ֆր. վերիլէճէք տիր։

ԱԶԳԱՑԻՆ

Բաթրիգ Օրմանեան Ամեն. Տ. Մաղաքիա Արբագան հաղրէթլերի՝ տիւն ագշամ Մապէյնը Հիւմայունը Միւլիւքեանէյէ ազիմէթ իթմիշտիր։

Բաթրիգ Սրբազան հաղրէթլերի տիւն Դալաթա քիլիսէսինտէ Ճաշու այինի էսնասընտա պիր քարող սէօյլէմիշ տիր։ Մալիւմ օլտուղը իւզրէ, պիրիսասա Մեծ Պահքըն բէնճէնպիհ կիւնլերի Արևագալ վէ ճաշու այինլերի էսնասընտա էրքէք վէ գատրն պիր խայլի ճէօմասթի Դալաթա Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսինէ ազիմէթ իտէրէք, Ս. Փրկիչ մասունքընը զիյարէթի իտէրլեր։

Սիվաս Որբանոցը՝ Մօսգուատաքի ժամհարեանլարընը իանէսիյէ գայրըրմաւատա օլտուղընտան, մէզքիւր Որբանոցտա եաբըլան պիր թագմ սանտալեասար՝ Բաթրիգխանէէն համիյէթքեարանը մումմարիլիյհիմէ կէօնտէրիմիշ տիր։ Պու սանտալեասար բէք զիյատէ պէյէնիլիպ, մահալի քիլիսէսինէ վաղ օլընմըշ տըր։

Մուալիմլերէ մախսուս բաղար կիւնլիք տէրսլէր պու սէնէ հեր աքսի կիթմիշ տիր։ Ուսումն. Խորհուրդ՝ մէզքիւր տէրսլերին կէչէն բաղար իճրասընա պաշլանաճաղընը բէսմէն իլան իթմիշ օլուպ, մուախխէրէն պու տէրսլերին կէչէճէք բաղարա թէէխիր օլունտըղը՝ մէնպար մախսուսատան եազըլմը, վէ չիմտի տէ Զատիկտէն սոնդրա պաշլայաճաղը իշիտիլմիշ տիր։ Պաղալըմ պու կիւնքի Ուսումն. Խորհուրդ պունա նէ՞ տէյէճէք տիր։

Գատըքէօյ քիլիսէսի Թաղ. Խորհուրդընը իքի միսթէքի ազասը իլէ իսթիլաֆը էֆքեարատա պուլընարագ իշտէն էլ չէքմիշ օլան Քէմէ հաճեան Ռուբէն էֆ. պու քէրրէ երինէ մէմուրիյէթը մեզքիւրէյի դապուլ իթմիշ տիր։

Շէհրիմիզին «Լէվանթ Հէրալտ» կազէթասընտա օգունտըղընա կէօրէ, Ճանրմեան Մկրտիչ էֆէնդին քէրիմէսի Օր. Ճանրմեան՝ բիանօ թէղանիյաթընտա զայէթ մահիրէ պիր գըզ օլուպ, կէչէն կիւն Բարիզէ պիր գօնսէր ճէմիյէթինտէ մէչահիրը ֆմուսիգիշինասանտան Շոբէն վէ Լիցին ասարը նէֆիսէսինտէն իքի էն միւշքիլ բարչալարընը բիանօ իւզերինտէ թէզանի իտէրէք, հուզզարընն տէֆթիլէ էլ չըրբմալարընա նայլ օլմուշ, վէ մէհարէթը մուսիգիշինասանէսի՝ Բարիզ կիպի պիր չէհրին ֆէնընը մուսիգի տէգալիգինէ ալնա պիր էհալիսի թարաֆընտան հիւսնի թագտիր վէ թահսին օլունմըշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Վէնէտիկ 27 մարտ.— Իթալիա խարիճիյէ նազրը Մ. Բրինէթթի՝ Ալէմանիա պաղ վէքիլի Մ. տը Պիւլօվ իլէ միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ Վէնէտիկէ միւլասէլէթ իթմիշ տիր։

Բէթէրսպուրկ 27 մարտ.— Զուհուր խէն պիր չայիայէ կէօրէ, Ռուսիա Զարը՝ տախիլիյէ նազրընընդն իսթիֆասընը գապուլ իթմիշ տիր։

Սօֆիա 27 մարտ.— Պուլկարիսթանի բէկսը նուզզարը Մ. Տանչֆ՝ իսթիգրազ միւզաքէրաթը իշիւն Ռուսիանընդ մուավէնէթինի թէէմին էյլէմէք իւզրէ Բէթէրսպուրկա հարքէթ իթմիշ տիր։

Խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, բրէնս ճէլտինանտ՝ օգոստոս այընտա Ռուսիանընդն պէօյիւք ադքէրի մանօվրալարընտա հազը պուլընճագ տըր։

Լօնտրա 27 մարտ.— Սէսիլ Բոսէսին ճէնազէ ալայը՝ կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնիւ Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին մէսարիֆէյէ Բէբեթաունտա վուգու պուլաճագ տըր։

ԹԱՀԻՀ

Պու կիւնքի իշ սահիֆէմիզտէ Թիւճարիյէ պէնտինին իքինճի սիւթունընընդ զիյրինտէն Ցինճը սաթըրտա Իզմիր՝ Իզմիր օգունմասը լազըմ կէլիր։

ԹԻՒՃԱՌԻՃԷ

ԵԷՐԼԻ ՈՒՆԼԱՐԸՄԸՋ

Ումուրը թիւճառիչէյի թէչքիլ ի-տէն մահսուլաթ միյանընտա պէրին-ճիլիկի իհրաղ էյլէյէն՝ հեր եէրտէ վէ եկճիմէ միլքիմիզտէ պուղտայ վէ արբա մահսուլաթը տը։ Էմթա-ամ թիւճառիչէմիզ թիֆթիֆ, ափի-յան, տէրի կիպի բարա թուռթար վէ էվրօբատան մէմլէքէթիմիզէ բարա ճէլպինէ վասրթա օլուր էմթաամզ բէք քէսիր իսէ տէ, հիչ պէրիսի ար-բա վէ պուղտայա բէք էհէմմիյէթ-լէ ըէգապէթ իտէմէզ։ Տիկէր էմթա-ա, պալսուսս թիֆթիֆ, ափիյան կիպի մահսուլաթ՝ ասհապը սէրիթէթ եանի բարասը օլանլարա մահսուտ պիր թիճարէթ օլտուղը հալտէ, պուղ-տայ վէ արբա մահսուլաթը՝ վարօր էշլէթէն պէօյիւք իտարէլէր վէ տէ-բօ թուռթան սահիպը սէրմայէլէրտէն թա իքի խանէլի պիր քէօյտէ պու-լանան ֆագիր պիր ըէնչպէրէ գատար ումումը ֆափտէմենտիրիր պիր մաթա տը։ Պիր քէօյլունէն պիր գայ եիւ-լիրասը օյմազսա թիֆթիֆ՝ տավարը պէպէյէմէզ, ափիյան թարյասը ի-տարէ իտէմէզ, հալսու քի՝ պիր ըէնչպէր նէ գատար ֆագիր օյա՝ ե-կեր վիճուտա գուվվէթի եէրինտէ իսէ, վէլէվ պիր չիֆթ էօքիւզիս տա-խի օյմազսա՝ պիրիսկյլէ միւշերէբէն չիֆթէթիլիք եաբար վէ պու սուրէթ-լէ իտարէսինի թէէմին էյլեր։

Պուղտայ՝ ինսանը պէպէմէք կիպի մալիք օյտուղը խասսէ իլէ պէրապէր զայէթ պէրէքէթլի պիր մահսուլ տը։ ըէնչպէր՝ ըէնչպէրտէն, էանաֆ՝ էանաֆտան, թիճաճար թիճաճարտան սաթըն ալմաղա պէրապէր, արապա, համմալկյէ, չըմէնտքիր, վարօր կիպի վասրթալարտան կէչտիքտէն սօնրա, տէյիրմէնտէ ուն վէ էքմէք օյուն-ճայա գատար բէք չօգ տէրէճէլերի տօլաչըր, չայ վէ ըրմագլարըն կէչ-տիկի պաղ վէ պաղչէլերի սուլատը-ղը կիպի, թաատատ օյունան տէրէ-ճէլերէ պիրեր քեար վէ թէմէթիւ պրագըրքի, մատտէթէն պէպէմէք խասսէսինտէն պաղչաչօղլարըն կէչին-մէսինէ վէ բահաթ եաշամասընա խըստէթ իտէր։ Շու հալտէ պուղ-տայ հագդընտաքի պահսրմըզ վէ-լէվ գարիունտան պաղլարընը մէս-լէքինէ մուվաֆֆագ օյմասա տախի՝ միւթալէասընը զահտ կէօրիւմէ յէ-ճէկկինէ էմինիզ։

Պուղտայ վէ արբա քիւֆեթլի վէ աղը պիր մահսուլ օյտուղը իչիւն նագլի հեր հալտէ չըմէնտքիր, վա-բօր կիպի վասրթալարա միւհթաճ տը։ պունտան 10 սէնէ էվվէլ ու-մուրը թիճաճարիյէմիզ միյանընտա զահիրէ ախզուիթասը յա մէշղուլ օ-վակար բէք ազ իտի։ պիր գայ մու-հիմմ ուն տէբօլարընտան վէ Բուսէլի վէ Գարատէնիզտէն կէլէն պուղտայ միւվարէտաթընտան իպարէթ գալը, վէ Սթանպօլա սարֆ օյունան էքմէք տախի գըսմէն Բուսէլի վէ Բումանիա

պուղտայ միւվարէտաթը յա թէէմին օյունը։ Եէնէ Հայտար-Բաշա վէ Իզ-միտ չըմէնտքիրէրինին էսկիչէհրէ վէ էսկիչէհրտէն էնդարէ վէ Գոնեա ճի-հէթլերինէ թէմտիտ օյունտրգտան սօնրա հալ թէպէտուլ էյլէտի։

Շըմէնտքիրէրին թէմտիտինտէն էվ-վէլ էսկիչէհր էնդարէ վէ Գոնեա-տան Սթանպօլա տէվէ վէ արապա քիրասընը էն էհվէն զէմանը պէհէր գէչէյէսի 30 բարա օյուր, վէ պուղտա-յը գէչէյէսի տէ Սթանպօլտա 30-32 բարայա սաթըլը իտի։ Մէղ-քիր չէհրլէրտէ պուղտայը քի-լէսի 6-7, վէ արբա 3-4 ղ. սաթը-լը։ Հեր բէնչպէր քէնտի տաիրէսի տախիլինտէքի էհալինին սարֆ ի-տէճէկի մըդտարտան ֆագլա մահ-սուլ գալը իսէ սաթամազ, էք-սերիա իհթիյաթէն թօբրագ գու-յուլարտա հըզղ օյունը։ վէպիր գաչ սէնէլեր սօնրա թէլեֆ օյուր իտի։

Շըմէնտքիրէրին իչէմէկէ պաչա-տըղը զէմանլար մեղքիր չէհրլէրտէ հիչ պիր քիմսէ պուղտայ մուամէլէ-սինէ պաչամատը։ պիր սէնէ գատար վագթ կէչտիքտէն սօնրա պաղը դայ-բէթքէչ զէվաթ՝ բէնչպէրլէրտէն պուղտայ սաթըն ալարագ վակօն ալտուրբրպ Սթանպօլա կէօնտէրմէկէ պաչատրլար։ Մուգատտէմա պիր սէնէ զարֆընտա էքմէքճիլէրէ սաթ-տըղը 100 լիրալըգ պուղտայըն բա-բասընը սէնէլերճէ թահսիլ իտէմէզ իքէն, Սթանպօլա կէօնտէրտիկի պիր վակօն պուղտայըն 8 կիւն սօնրա պէտէլի օյուն 90-100 լիրայը գաչա-սընտա պուլընճա՝ հեր թարաֆտան քէմալը կէրմիյէթլէ պուղտայ սա-թըն ալրպ Սթանպօլա կէօնտէրմէկէ, վէ բէնչպէր տէ մալին սաթըլտըղընը կէօրտիւքճէ տահա զիյատէ թօխում սաչմաղա թէչէպպիւս էյլէմիշ, վէ մեղքիր 10 սէնէ զարֆընտա Անա-տօլուտան Տէբասատէթէ զախիրէ իրսալաթը միւհիմմ պիր բատտէտէ զիյատէլէշմիշ տիր։ Կէչէն 1901 սէ-նէսի զարֆընտա Անատօլունըն զա-խիրէ իրսալաթը օրթա հիսապլա պէրվէճճը աթի թային օյունապիլիր։ Էնգարէ, Գոնեա վիլայէթէրիյլէ խաթթ իւզերինտէ պուլընան Զէյր, Պալէա, Հայմանա գազալարը վէ Պրուսա վիլայէթինէ թապի Սֆիյոն Գարահիսար, Քէօթահեա սանճագ-լարը վէ էսկիչէհր գազալարը տը։ Մէվգրի մեղքիրէտէն եէվմիյէ օր-թա հիսապլա 20 վակօն Հայտար-Բաշայա իրսալ օյունտրղը կիպի, 15 վակօն տա Իզմիտ վէ Տէրինճէյ իսա-բաճ օյունմագտա տը։

Հայտար Բաշայա միւրուտ իտէն վակօնլար Սթանպօլ սարքիյաթըյա Իզմիտ վէ Ատալարա կէօնտէրիլմէ-տէ, Իզմիտ վէ Տէրինճէյէ միւրուտ իտէնլէր տէ պիր գըսմը արբա օր-մագ իւզրէ Ֆրանսա վէ Իթալիա վէ Ինկիլթէրայա իրսալ օյունմագտա տը։ Պիր վակօն 15000 քիլօ 11700 քիլօսուր գէչէ տիր։ պուղտայ պէհէր գէչէսի 30, արբա 24 բարա հիսա-պըյլա իւսթ իւսթէ պէհէր վակօնը 70 լիրաի Օսմանի հիսապ օյունտրգտա պիր սէնէ զարֆընտա 12600 քիլուսուրվակօն Անատօլու իհրաճաթը պէտէլի սէ-նէվի 885000 լիրաի Օսմանի պիր վարիտաթ թէէմին իտիրմիշ օյուր։ 1897 սէնէսի Հինտիսթան զըթլըզը Անատօլու զախիրէսինտէ պէրէքէթի վէ ֆիյաթլարըն եիւքսէլմէսի սէ-պէպլէրէյլէ պու հասըլաթ 1,200,000 լիրայա պալիզ օյմուշ տը։ քի, 10 սէնէ էվվէլ վիճուտը օյմայան պու թիճարէթ Անատօլու չըմէնտքիրէ-նին թէմտիտինտէն հասրլ օյան ֆափ-տէրին էն միհիմմի տիր։ Անատօ-լու չըմէնտքիրէրինին 120 վէ 150 սա-աթ Տէբասատէթէ ուղդըզը պու-լանան էնդարէ վէ Գոնեա վիլայէթ-լէրինի 22 վէ 24 սաաթ Սթանպօլա եագլաշարըմագտա տը։ քի սակր ֆափտէլէրինի սատատ խարիճինտէ պուլընտրղընտան թատատաբնա լիւ-զում կէօրմէյօրզ։

Շէհրիմիզտէ պուղտայ վէ ուն բի-յացամըզըն թէպէտուլինտէ կէլինճէ, սէնէլերտէն պէրու Տէբասատէթէ պուղտայ վէ ուն իրսալաթըյա մէշ-ղուլ օյան Ռումանիա վէ Օտէսա բիա-ցալարը կիւնտէն կիւնէ Անատօլու իհրաճաթըյա բէգալէթ իտէմէզ հալէ կէլտիքլէրինտէն, էլեէվմ էճնէ-պի՝ զախիրէսի բիացամըզտա սապը-գընա նէսպէթէն բէք էհէմմիյէթսիզ պիր բատտէյէ կէմիշ տիր։

Հիւքիմէթը Սէնիյէնին թէտա-պիրը միհիմմէսինտէն օյմագ իւզրէ պիր այ եվվէլ Թուռթան չէնի մու-ճիպինճէ Անատօլու պուղտայը էք-մէքլէրինին տահա լէզիզ օյտուղը՝ պիր դաթ տահա անպաչըլտրղընտան, ֆրունճլարըն եէրլի ունը իսթիմալ իթմէլերի գարարլաչմըշ, վէ իդթիդա իտէնլէրէ թէպլիղաթը էքիտէ իճրա օյընմըշ տը։ Պու միւտտէթ զար-ֆընտա սաթըլան էքմէքլէրին տա-հա լէզիզ օյտուղը կէօրիւմէքտէ վէ թաստիգ օյունմագտա տը։ Ֆրուն-ճուլար եէրլի ունլարընա 100տէ 30-40 էճնէպի ունը գարըշտրմագտա հէնուզ իսրար էյլէյօրլար։ եէրլի ունլարընը լէզիզ, իսալիս վէ զիյատէ-ճէ պէպլէյիճի օյտուգտան պաչգա, բիչտիքտէն պիր դաչ կիւն սօնրա-յա գալան էքմէկի՝ էճնէպի ունը-տան եաբըրմըշ էքմէք կիպի պայթ-լանմայըպ թագէ պիր հալտէ պագը գալը։ Էճնէպի ունլարընտան եա-բըլան էքմէքլէրին ֆրունճլարճա ֆարգը՝ պէյաղլըը վէ զիյատէճէ գապարմասը տը։

Թարիխէ հաճէթ օրմատը՝ վէճճ-լէ, պաղը էքմէքճիլէր՝ նօգսան էք-մէք եարմաղը իթիյատ իտինմիչլեր տիր։ հեր նէ գատար Շէհր Էմանէ-թը ճէլիլէսինին նազարը թէտգի-գինտէն գաչմազ իսէ տէ, չայէտ պէհէր գէչէսէ 10-20 տիրհէմ սը-գաթ վագթ գաչ պուլուր իսէ՝ անլա-չըմագ իչին էճնէպի ունլարընը գա-բըշտրըմագտա ըսրար օյունտրղը սեօյլենմէքտէ տիր, պաղը ֆրունճ-լար տա՝ տէյիրմէնճիլերին եէրլի պուղտայընը պահալը էօյիւմէքտէ օյտուգլարընը սէպէպ կէօսթերիյօր-լար։

Սթանպօլտա պուղտայ էօյիւտէն տէյիրմէն ֆապրիգալարը պէրվէճճը աթի տիր։

1.—Այվասարտա Պէյքըը Մագի՝ Զախարի Եօրկիատի թարաֆընտան իտարէ օյունը։

2.—Ճիպալի՝ Գօրբի մալի օ-լուպ, քէնտիսի իտարէ իթմէքտէ տիր։

3.—Խասքէօյ՝ Եօրտանաքի մալի օյուպ, քէնտիսի իտարէ իթմէքտէ տիր։

4.—Իսկիլտարտ՝ Ունճեան աթաֆ. Արիկ էֆ. հաղրէթլերինին մալի օ-լուպ, Գրզմ իտարէ իթմէքտէ տիր։

5.—Կէօքսույու՝ Պապա Քիրեադօ մալի օյուպ, Գօսթի Նիքիֆօրաքի ի-տարէ իթմէքտէ տիր։

Խայլի միւտտէթտէն պէրու ֆապ-րիգալար՝ պուղտայը քիլէսինի 40 բարայա գըրմագտա իքէն, պալէատէ մուհարբէր իլք 4 ֆապրիգալար իթ-թիֆագլա իքի սէնէտէն պէրու 100 բարայա գըրմագտա տըրլար քի, եէրլի պուղտայ ֆիյաթլարընա թէէ-սիր իթմէքտէ տիր։ Պա խուսուս Ռումանիա եումուշաղ պուղտայլա-ըընը 2 ղ.ա գըրմագտա իքէն եէր-լի պուղտայլարընը գավի օյտուղընը սէպէպ թուռթարագ ֆաղլա իւճրէթ թալէպ էյլէմէրի մուսաֆրզը հագ-գանիյէթ օյամայաճաղընտան, գըր-մագ ֆիյաթընը թէնդրլի չարէլէրի-նին տիչիհիլէճէկի չիպհէպիզ տիր։ Պէհէր ֆապրիգա եէվմիյէ 3000-3500 քիլէ պուղտայ գըրմագտա օյտու-ղընտան, Սթանպոլ իհթիյաճաթընա մագիյատէթէն քիֆայէթ իթմէքտէ տիր։

Սթանպօլտա էքմէք եարան ֆրուն-լարըն մէճմուը 280 ատէտ օյուպ, եէվմիյէ 4000 չուվալ ուն սարֆ իթ-մէքտէ տիրլեր քի, եէվմիյէ Սթան-պոլ իհթիյաճաթը 30-32 վակօնտան իպարէթ օյուպ, Անատօլու իսրա-ճաթը իսէ՝ 30-35 վակօնտան Անա-տօլու պուղտայլարը էհէմմիյէթինէ մէպնի Իզմիտ-Տէրինճէյտէն վարօր-լարա Ֆրանսայա, Ինկիլթէրայա, Իթալիայա իրսալ օյունտրղընտան, ֆրունճլար եէրլի ունլարընա պիր դաթ տահա էհէմմիյէթ վէրտիքլէ-րի հալտէ քէնտի մահսուլըմզը՝ քէն-տի իհթիյաճաթըմզա սարֆ օյու-նրպ բարամզ քէնտիմիզտէ դալա-ճաղը, վէ պու սուրէթլէ պուղ-տայ մուամէլէսինին ումուրը թիճ-ճարիյէմիզ միյանընտա տահա միւ-հիմմ պիր մէվզը իչղալ իտէճէկի շիպհէսիզ տիր։

Գ. ՇԱՐԴԼԵԱՆ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՑԷ

Լօնտրատան մարտ 23 թարիխյլէ պէրվէճճը աթի եաղըմզ տը։

«Կագէթալարըն Բամատան ալրպ նէչը իթիտիքլերի պիր թէէկրաֆտա, Մինթէհսի Շարգա ախտ Ֆրանսզ վէ Բուս նօթասընա Իթալիանըն տա-խի իչթիրաք իթտիհինէ տաիր պիր շայիա տէրճ օյունմըշ իսէ տէ, պու շայիա թահադգուգ իթմէմիշ տիր։»

Ճարօն օրտուսընին էրքեանը հարպ ըէիսը սանիսինին Ինկիլթէրայա պիր սէյահաթ իճրա իտէճէկի տախի խապէր վէրիլիյօր։

Կէչէն ճումաա էրթէսի կիւնիւ Ալ-զաս-Լօռէնին Սթրազպուրկ շէհրի տարիւֆիւնունը քիւթիւպանէսի-նին պէօյիւք ավուրընտա Ալէմանիա իմբէրաթօրը Պիրինճի Կիյեօմըն ըէզ իտիլէն հէյքէլինին ըէսմը քիւչատը իճրա օյունըպ, իշպու բասիմէտ Ալզաս-Լօռէն վալիսի բրէնս տը Հօ-հենլօհէ, միւտիր վէ միւտիրը սանի-լեր, պէօյիւք մէմուրին վէ տարիւ-ֆիւնունըն պիր չօգ մուալիմլերի հաղը պուլընմըշլար տը։ Մեղքիւր հէյքել՝ Վիէննա ագատէմիասընին հէյքելթրաշ մուալիմի Վէսթֆալիա-լը Մ. տը Զիւմպիչ թարաֆընտան Գառարէ մէրմէրիյէ իմալ իտիրմիշ տիր։

Կէչէն սեպտ. այրնտա Պուգրէշտէ վուգու պուլաճագ իքէն թէէխիր ի-տիրմիշ օյան բէթրօլ կաղը գօնկրէսի գաթիէն 1902 սեպտ. այրնա թաա-լիգ օյունմըշ, վէ պու թէէխիր՝ Բա-ռիզ ումումի մերքէզ գօմիթէսինէ խապէր վէրիլմիշ տիր։

Ամէրիգատա Հաիթինին Բօրթ-օ-Բրէնս շէհրինտէն չէքիլէն պիր թէ-լէկրաֆա կէօրէ, Լէոն Կապրիէլ նա-մընտա Կուատրլրբը պիր Ֆրանսըզ՝ խը-յանէթ թէօհմէթիյէ իթհամ ի-տիրմիշ օյտուղընտան, բօրս միւտիրի նին իւզերինէ բէվզվէր չէքտիկինտէ, մումանիէյհ զապըթա մէմուրը տա-խի մուգապէլէի պիրմիսլ իտէրէք, մէրգումը եարալամըշ տը։ Մուախ-խերէն Լէոն Կապրիէլ՝ իտամ ճէզա-սընա մահքիմ օյուպ, իշպու ճէզա-սը թէրթիպ իտիրմիշ օյմազա, Ֆը-րանսա սէֆիրի Մ. Վինէր՝ մէրգու-մընն նաչէսինի թալէպ իթմիշ տիր։

Քէզալիք Լէոն Կապրիէլին իտամ ճէզասընա չարբրըմասընտան տօլայը սէֆիրը միւշարէլէյհ՝ Հաիթի սուլա-ընա պիր հարպ սէֆիրէսի կէօնտէ-ռիլմէսինի հիւքիմէթը մեթպուէ-սինտէն թալէպ իթմիշ տիր։

Հաիթի հիւքիմէթի իսէ՝ իտամ օյընան Լէոն Կապրիէլին Հաիթի թէ-պասընտան օյտուղընը իտտաա ի-տիյօր իմիշ։

Ֆրանսա ըէիսը ճիւմհուրը Մ. Լու-պէնին եագընտա Բուսիայա վուգու պուլաճագ սէյահաթընա տաիր Ֆը-րանսա խարիճիյէ նազրը Մ. Տէլ-դասէնին պէյանաթը՝ Բէթէբսպուրգ-կին Պօրսա կապէթասընտա չու թա-պիրաթը սամիմանէ իլէ հիւսնի թէ-լագգը օյունմըշ տը։

«Ֆրանսա խարիճիյէ նազրընին պու սէօղլերի՝ Բուսիատա մէնֆէ-յէթը ազիմէ իլէ օգունաճագ տը։ Բուսիատա հեր սընքի էհալի՝ միսա-վէ Բուս նօթասընա Իթալիանին տա-խի իչթիրաք իթտիհինէ տաիր պիր շայիա տէրճ օյունմըշ իսէ տէ, պու շայիա թահադգուգ իթմէմիշ տիր։»

Ճարօն օրտուսընին էրքեանը հարպ ըէիսը սանիսինին Ինկիլթէրայա պիր սէյահաթ իճրա իտէճէկի տախի խապէր վէրիլիյօր։

Ֆրանսա Մէճլիսը մէպուսանընտա խարիճիյէ նազրը Մ. Տէլդասէ՝ Միւնթէհսի Շարգա տաիր Ֆրանսա վէ Բուսիա իթիֆֆը հագդընտա մէպուսանատան Մ. Տրնի Գօշէնին իյ-բատ իթտիկի սիւվալէ ճէվապէն, ի-թիֆֆը մեղքիւր մուգավէլէսի ահ-քամրնճա, Զինին թէմամիյէթը միւլքիյէսինէ մատարրաթ իյրատ օ-յունտրգտա վէ Ֆրանսըզ մնճաֆիսինէ թէհլիքէ վագը օյտրգտա Ֆրանսա-նըն օ զէման միւտահսէլէ իթմէկէ մէճպուր օյաճաղընը պէյան իտէ-ըէք շէօյլէ սէօյլէմիշ տիր,

«Զինին միւսթագիլ վէ աչըզ պու-լընմասընտա, վէ ահվալը հաղբրէնին վէ ումումի սուլհ ու միւսալէմէթին մուհաֆզա օյունմասընտա պիճիճմէ-լէ տէվլէթլերին միւթէսալիյէն մէն-ֆաաթլարը վար տը։ Ֆրանսըզ վէ Բուս պէյանանամէսի՝ պիճիճմէկ տէվ-լէթլերին էմնիյէթինէ մահղար օյ-մուշ տը։»

Ոսմպայան վարիտ օյան պիր թէ-լէկրաֆա կէօրէ, Պօէր օրտուսընտա Ինկիլիզլերտէն էսիր թուռթուան Հօֆ-ման նամընտա պիր Ակէման՝ կէչէն կէճէ Ոսմպայ շէհրինտէն ֆիրար իթ-մէյէ չալըշըրը սըրատա, Ինկիլիզ դարագօլը թարաֆընտան կէօրիւ-լիւպ գաթլ իտիրմիշ տիր։

Ակէմանիա իմբէրաթօրընը իւ-չինճի էվլատը օյուպ, կէչէճէք ապ-րիլտէ Միւհթէմէմի Ամէրիգայա իճ-ըատ սէյահաթ իտէճէկինի կէչէն կիւն եազտըրմըզ ըրէնս Ատալպէր-թին թապիի պէօյիւքլիքտէ պիր ըէսմի՝ իմբէրաթօրը միւշարէլէյհին հէտիյէսի օյմագ իւզրէ պու քէրրէ Ուաշինկթօնա վիւրուտ իթմիշ տիր։

Աւսթրիա-Մաճառիսթան իմբէրա-թօրը Ֆրանսուա Ժօզէֆ՝ էսպագ Մաճառ ըէիսը վիւքէլաը օյուպ կէ-չէնտէ վէֆաթ իտէն Գօլօման տը-թիցանընն ֆամիլեասընա պիր թաա-զիյէթ թէլեկրաֆը քէշիտէ իտէրէք, միւշարէլէյհա ֆամիլեանընն վէ Մա-ճառիսթանընն մաթէմինտէն քէնտի գալդինին տախի միւթէէսսիր օյ-տուղընը, վէ միւթէվէֆաի միւշարէ-լէյհին՝ քէնտի սէվկիլիւ վէ սատրգ պիր թէպասը օյտուղընը, վէ անընն խաթրրէսինի գալդինտէ միւէպպէ-տէն հրզվ իտէճէկինի պէյան էյլէ-միշ տիր։

Զին խարիճիյէ նազրը՝ Իթալիա, Աւսթրիա վէ Սրանիասա եագընտա Զին սեֆարէթխանէլերի թէէսիս ի-տեճէք տիր։ Զինին նախպէ իմբէրա-թօրիյասը՝ Ռամոն Լէոնի՝ տէվլէթ տարիւֆիւնունընա ըէիս նասպ իթ-միշ տիր։ Պու պիր էյալէթ մէմուրը

)(8)(

ՊԻԶԱՐԷ ՖԱՄԻԼԵԱ

—Պէն տէ սէնի սէվիյօրըմ, հէմ տէ նէ՞ վագթտան պէրու. սիրի Մ. Շավ-ըօնըն էվկինտէ կէօրտիւկիմ զէմանտան պէրու ագլըմ, ֆիքրիմ տայմա սիզինէ մէչղուլ օլույօր իտի. պուրայա կէլէճէկկինիզի խապէր վէրտիքճէ սէվինճիմտէն ա-ռէթթա չըլտրրմա տէրէճէսինէ կէլիր իտիմ։

—Պէնիմ զէվճէմ օյմասընը գապուլ իտէ՞ըմսինիզ։

—Հայ հա՛յ, քէմալը սատտէթլէ գապուլ իտէրիմ։

Կէրէք պապա Անճէլինօ վէ կէրէքսէ վալիտէ Անճէլինօ՝ իքի կէնճին հալէ-ըինտէն խապէրտար օյտուգլարը զէման, Մ. Շավարօյը տախի խապէրտար էյ-լէտիլէր։

Շավարօ իչպու խապէրի ալըր ալմազ հէման վագթ զայպ իթմէքսիզին բա-քիզտէն հարէքէթլէ Սէն-Պէնուայա կէլէրէք տօղրուճա պապա Անճէլինօյը պուլտու վէ անտէն Տանիէլին նէրէտէ իգամէթ իթմէքտէ օյտուղընը սիւվալ իտէրէք, խա-նէսինին կէօթէրիլմէսինի իսթար էյլէտի։

Պապա Անճէլինօ՝ օթէլի կէօթէրէրէք,

—Իչթէ պուրատա իգամէթ իտիյօր... Մութլագա անը օրատա պուլաճագ-ըընը։—տիյէրէք չէքիլիվէրմիշ իտի։

Տանիէլ՝ օտասընտա պիր մասանընն իւզերինէ էյլիմիշ, բէտերինէ՝ պաշընա կէ-լէն քիչիւք խաթրրաթը աչըգանէսինի եազմագլա մէչղուլ օլույօրտը։ Շավարօ պիրտէն պիրէ իչերիյէ կիրինճէ՝ քէնտիսինէ պիր տուրկունլըգ կէլտի. եալընը-ղը քէնտիսինէ տէյիլ՝ Շավարօյա պիլէ պիր տուրկունլըգ կէլտի։

Աճապա պէօյլէ եէքտիկէրլէրինի կէօրտիւքլերինտէն տօլայը ճանլարը մը սը-գըլըյօր իտի։

Շավարօ օ տէրէճէլերտէ մանդուն օյտուղը կիպի, օ տէրէճէ տախի չիտտէթ-լէ սարարմըշ իտի քի, պու հալ՝ Տանիէլէ մուճիպը թէէսսիր օյմագտա իտի։

Տանիէլ՝ Շավարօյա էլինի ուղաթտըղը վագթ, մուգավէլէթ մուհարրիրի տէ մուգապէլէի պիլմիսլ իճրայէ մէճպուր օյտուղընտան, պիզղարուրէ օ տա Տանիէ-լին էլինի սըգարագ,

—Տանիէլ, պանա իթմիշ օյտուղընն վատը պէօյլէ՞ մի իճրա իտէճէք իտին.—տէտի։

—Ահ, եվվէթ, խաթրըմտան չըգմըշ իտի... հագիգաթէն... Եօ՛գ, տօղրուսընը սէօյլէյիմ... Վատրմը ունութմատըմ ամմա...

Պիրտէն պիրէ թէէսսիրը աչգ գալպինտէ թուղեանա պաչպարագ,

—Նէ՞ եաբայըմ, սէվիյօրըմ։

—Պունը սէվմէքլիկին՝ պիր պէօյիւք ֆէլաքէթ տիր։

—Պու ֆէլաքէթին ներէտէն կէլտիկինի անլայապիլիրմիյիմ։ Եվվէթ, օ պէնի սէվմիմիշ օլսա իտի, օ վագթ պիր պէօյիւք ֆէլաքէթ օլապիլիր իտի։ Լաքին օ պէնի սէվիյօր, պէն տէ անը սէվիյօրըմ։ Ա՛ ճանըմ, անը նա՞սըլ սէվմէյէյիմ. կիւ-զէլ, լաթիֆ, միւլայիմ վէ էլնասըլ ագլլարա հայրէթ վէրէճէք պիր սուրէթտէ լաթիֆ տիր։ Թէրպիյէ՞ մի տէբսին...

—Եվվէթ, ֆագաթ...

—Աղլիգիմ, նէ սէօյլէյէճէկինի պիլիյօրըմ... Սէրվէթ տէյի՞լ մի... Անընն սէր-վէթի քի, քիմ պըրագտրզընը սէօյլէմէյէճէքսին, տէյի՞լ մի. պու իսէ հիչ պիր չէյ տէյիլ տիր. պէն մէրագ իթմէմ. պու սէրվէթի պըրագըր թէրք իտէրիզ. նէ պէնիմ իչիւն վէ նէ տէ անընն իչիւն պիր պէօյիւք ֆէտաքեարլըգ օլուր, չիւնքի սէրվէթին նէ՞ լիւզումը վար տը, զիրա իսթէյէճէկի սէրվէթի պէնտէ պուլա-ճագ տը։

Մուգավէլէթ մուհարրիրի՝ կիթտիքճէ նէ եարաճաղընը չաշըրմագտա իտի։

—Պու անվալին՝ պէօյիւք պիր ֆէլաքէթ տիր։

—Ճանըմ, նէտէ՞ն ֆէլաքէթ օլաճագ իմիշ։ Նէ սէօյլէմէք իսթէյօրսան, էֆ-քեարընը աչըգտան աչըղա սեօյլէ։

—Պունա տաիր բէտերինէ պիր չէյ եազարը՞ մը։

—Իչթէ բէտերիսէ զու ապչա՛ կէօնտէրէճէկիմ մէքթուպ։

—Բէտերինին պէօյլէ պիր իղտիվաճը գապուլ իտէճէկինտէն էմի՞նսինին։

—Պէլքի գապուլ իտէր, պէլքի ըէտտ իտէր, օրասընը պիլէմէմ. պիր քէրրէ պէնիմ վաղիյիֆէմ՝ վուգուը հալի պէյան իթմէք տիր։

—Ըէտտ իտէրսէ նէ՞ եաքաճագսըն։

—Իչ օ տէրէճէյէ կէլիրսէ՝ օ զէման տիչինիրիզ։

—Իֆատէնտէն անլայըլտրզընա կէօրէ, կէօզիւնէ հէր չէյի ալմըշ օյմալըսընը...

—Պէն անը սէվիյօրըմ։

—Տիմէք օլույօր քի, սանա մէրամ անլաթմագ կիւճ օլաճագ, Տա՛նիէլ. լէ-թաֆէթինէ, հիւսնինէ բաղմէն պու գըզը քէնտի զէվճէլիկինէ գապուլ իթմէ. նա-մը։

—Տանիէլ, պանա իթմիշ օյտուղընը վատը պէօյլէ՞ մի իճրա իտէճէք իտին.—տէտի։

—Ահ, եվվէթ, խաթրըմտան չըգմըշ իտի... հագիգաթէն... Եօ՛գ, տօղրուսընը սէօյլէյիմ... Վատրմը ունութմատըմ ամմա...

Պիրտէն պիրէ թէէսսիրը աչգ գալպինտէ թուղեանա պաչպարագ,

—Նէ՞ եաբայըմ, սէվիյօրըմ։

—Պունը սէվմէքլիկին՝ պիր պէօյիւք ֆէլաքէթ տիր։

—Պու ֆէլաքէթին ներէտէն կէլտիկինի անլայապիլիրմիյիմ։ Եվվէթ, օ պէնի սէվմիմիշ օլսա իտի, օ վագթ պիր պէօյիւք ֆէլաքէթ օլապիլիր իտի։ Լաքին օ պէնի սէվիյօր, պէն տէ անը սէվիյօրըմ։ Ա՛ ճանըմ, անը նա՞սըլ սէվմէյէյիմ. կիւզէլ, լաթիֆ, միւլայիմ վէ էլնասըլ ագլլարա հայրէթ վէրէճէք պիր սուրէթտէ լաթիֆ տիր։ Թէրպիյէ՞ մի տէբսին...

—Եվվէթ, ֆագաթ...

—Աղլիգիմ, նէ սէօյլէյէճէկինի պիլիյօրըմ... Սէրվէթ տէյի՞լ մի... Անընն սէրվէթի քի, քիմ պըրագտրզընը սէօյլէմէյէճէքսին, տէյի՞լ մի. պու իսէ հիչ պիր չէյ տէյիլ տիր. պէն մէրագ իթմէմ. պու սէրվէթի պըրագըր թէրք իտէրիզ. նէ պէնիմ իչիւն վէ նէ տէ անընն իչիւն պիր պէօյիւք ֆէտաքեարլըգ օլուր, չիւնքի սէրվէթին նէ՞ լիւզումը վար տը, զիրա իսթէյէճէկի սէրվէթի պէնտէ պուլաճագ տը։

Մուգավէլէթ մուհարրիրի՝ կիթտիքճէ նէ եարաճաղընը չաշըրմագտա իտի։

—Պու անվալին՝ պէօյիւք պիր ֆէլաքէթ տիր։

—Ճանըմ, նէտէ՞ն ֆէլաքէթ օլաճագ իմիշ։ Նէ սէօյլէմէք իսթէյօրսան, էֆ-քեարընը աչըգտան աչըղա սեօյլէ։

—Պունա տաիր բէտերինէ պիր չէյ եազարը՞ մը։

—Իչթէ բէտերիսէ զու ապչա՛ կէօնտէրէճէկիմ մէքթուպ։

—Բէտերինին պէօյլէ պիր իղտիվաճը գապուլ իտէճէկինտէն էմի՞նսինին։

—Պէլքի գապուլ իտէր, պէլքի ըէտտ իտէր, օրասընը պիլէմէմ. պիր քէրրէ պէնիմ վաղիյիֆէմ՝ վուգուը հալի պէյան իթմէք տիր։

—Ըէտտ իտէրսէ նէ՞ եաքաճագսըն։

—Իչ օ տէրէճէյէ կէլիրսէ՝ օ զէման տիչինիրիզ։

—Իֆատէնտէն անլայըլտրզընա կէօրէ, կէօզիւնէ հէր չէյի ալմըշ օյմալըսընը...

—Պէն անը սէվիյօրըմ։

—Տիմէք օլույօր քի, սանա մէրամ անլաթմագ կիւճ օլաճագ, Տա՛նիէլ. լէ-թաֆէթինէ, հիւսնինէ բաղմէն պու գըզը քէնտի զէվճէլիկինէ գապուլ իթմէ. նա-մը օլսա Հօթֆօր իսմինի չու գըզա վէրմէ, սէնտէն պէօյիւքլերինին սեօզիւնի պի-ըատէրանէ գապուլ էյլէ։ Պիր էվլատըն՝ բէտերի հագգընտա տուլտուղը հըսսիյա-թը իթիմատքարանէյի սէն տէ պէնիմ հագգըմտա պէօյլէճէճ հրսս էթ։

—Նէ՞ եաբայըմ, անը սէվիյօրըմ։

Զավալլը Շավարօ քէնտիսինին մաղլուպ օլմագտա օլտուղընը կէօրիւյօր իտի։ Տիչիհնմէքտէ իքէն Տանիէլ տէտի քի,

—Պէնիմ իչիւն պու գատար թէնլիքէլի վէ ֆէլաքէթամիզ պիլտիկին էսբա-ըը՝ գըզը նամուսը զաթիսինէ տօգանը պիր եէրի վա՞ր մը տը։

—Ա՛յ, խա՛յ, հիչ պիր գըզ՝ Դլօթիլտ գատար նամուս, ըֆֆէթ սահիպսի օլամազ։

—Սէվիլմէկէ լայըգ օլտուղընը իթիրաֆ իտէ՞ըմսինիզ։

—Եվվէթ։

—Բէք էյի, պունդն զէվճի օյմազսա՝ պաչգա պիրիսի զէվճի օ՞լմայաճագ մը. օ ատատ տա աճապա ֆէլաքէթէ թէքսատիւֆ իթմէյէճէք մի։

—Օ ատատմն մէսուտ ալէ պախթիյար օլաճաղընա էմին իմ։

—Նի՞չիւն պէնիմ իլէ թեզեվվիւճ իթմէքլիկինի խթէմէյօրսընը։

—Բէճա իտէրիմ...

—Պիթիւն մուտտէթը էօմրիւմտէ պէնիմ միւքէտտեր, մահզուն օյմագլըը-մը մը խթէյօրսընն։

—Եվվէթ, մաէթթէէսսիւֆ պիւթիւն հայաթընտա մահզուն վէ միւքէտտեր օլ-սան պիլէ...

—Պիլիրսին քի, սըհհէթիմ հէնուզ եէրինտէ օյմայըպ, ճիւզի պիր թէէսսիւ-պէնիմ վէֆաթըմա սէպպիյէթ վէրէպիլիր։ Եվվէթ, պունը հէքմիէր պանա թէն-պիհ իթտիլէր. սէն իսէ պանա նէ կիպի թէքլիֆաթտա պուլընտրղընը...

Շավարօ՝ միւքէտտեր օլտուղը հալտէ պիր չի

օրուայ, ալիմ վէ Թէրագդրէրվէր պիր Զինի տիր։

Բէթէրսպուրկ պէլէտիյէ իտարէ-սի՝ Ֆրանսանըն սապրդ բէխը ճիւմ-հուրը Մ. Ֆոռըն վէրտիկի բարա իլէ Եարբլմասընա Թէչէպպիւս օյունան վէ չէհրը մեզքիւր միհԹաճիյինէ մախսուս օլան կէճէ իլԹիճակահար-նըն ինչաաԹը իքմալ օյունմասը վէ բէխը ճիւմհուրը լահրդ Մ. Լուպէ-նին եագընտա Բէթէրսպուրկը զիյա-բէԹի էնանասընտա անըն՝ աչըմաղա հաղրը պուլընմասը իչիւն վար գուվ-վէԹիյէ սարքը զայրէթ իԹմէքաէ տիր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Էնդարէ վիլայէԹի տէֆԹէրտարլըզը-նա՝ Հալէպ վիլայէԹի տէֆԹէրտարը էսպագ սաատ. Ալի Ռիզա պէյ էֆ.,Սիրօղ սանճաղը մուհասպէտիլիկինէ՝ Մէրսին սանճաղը մուհասպէտիլիկ ռիֆ. Քեամիլ, վէ Մէրսին մուհասպէտիլի-նէ՝Մուհասպաթը Աթիգա մուհասպէտի քէԹէպէսի միԹէհայիզանընտան Մուս-Թաֆա Վամրգ էֆ.լէր Թային,

Գոսօվա վիլայէԹինէ Միթրօվիցա գազասը գայմագամըզը՝ Դալգանտէյէն գազասը գայմագամընդամի պէյէ, Դալ-գանտէյէն գազասը գայմագամըզը՝Պիւր հանիյէ գազասը գայմագամը Հասան պէ-յէ, Լօմա գազասը գայմագամըզը՝Ֆի-լաթ գազասը գայմագամը Ապտիւրռահ-ման էֆ.յէ, Եանեա վիլայէԹինէ Ֆի-լաթ գազասը գայմագամըզը՝ Բաղրզ գայմագամը Իպրահիմ Բիւշահ պէյէ, Սէլանիք վիլայէԹինէ Բաղրզ գա-զասը գայմագամըզը՝ ՄունԹէխէպլիյն-տէն Ազսաթօս Նահիյէսի միւտիրի Հա-սան Թահսին էֆ.յէ, Խիւտավենտիկեար վիլայէԹինէ Պիւրհանիյէ գազասը գայմագամըզը՝ ՄունԹէխէպլիյնտէն Նիֆ Նահիյէսի միւտիրլիկինտէն միւսԹէֆի Իպրահիմ Էահէմ էֆ.յէ,

Սէրֆիյէ Նահպլիկի՝ Էրկէրի Նահպի էսպագ Ահմէտ Շաքիր էֆ.յէ, Մարաշ Նահպլիկի՝ Իչիլ Նահպի սապրդ մէք-բէմ. Մէհմէտ Նուրի էֆ.յէ, Էրզրում վիլայէԹինէ ՊայպուրԹ գազասը Նա-իպլիկի՝ Պիւրհանիյէ Նահպի սապրդ Մէհմէտ Ֆայգ էֆ.յի Թէֆվիզ,

Պուլկարիսթան գօմիսէրլիկինէ Ֆի-լիպէօ-էֆէնտի իքինճի քիԹապէԹի մուա-վինլիկինէ՝ Թահրիրաթը Խարիհիյէ գա-լէմի խիւլթաֆասընտան ռիֆ. Սիւրէյա պէյ Թային,

Պէյօղլու Պիտայէթ Մահքէմէսի միւս-Թանիթգ ազասընտան սաատ. Ճէմալ պէյ էֆ.յէ իւլէա սընՁքը սանիսի, Ղա-զա գազասը գայմագամը իզզ՝Իպրահիմ ԼուԹֆի էֆ.յէ միր իւլ իւմէրալրզ (բա-շալրզ), Սիրեանիի գատիմ Բաթրիգ-խանէսի պաշ քեաթիպի իզզ. Ապտիւլ Ահատ ԼուԹֆի էֆ.յէ միԹէմայիզ վէ Բաթրիգխանէ մէճլիսի ազասընտան ռիֆ. Եֆրիմ Ֆէհմի վէ Հանա Սէֆէր վէ Անթօնիօս Նիման էֆ.լէրէ սալիսէ ռիԹպէյլերի,

Էրքեանը Հարպիյէի Ումումիյէ տաիր-էսինէ մէմուր էրքեանը մէզքիւրէ միւ-քալալարընտան սաատ. Պէքիր Նիզամի պէյէ միրիվիվալրզ (բաշալրզ), տէօր-սիւնճի (Էրզինկան) օրտուի Հիմայուն Համիտիյէ խաֆիֆ սիվարի Յէկնճի ա-լայը միրալայը սաատ. Մէհմէտ Ալի պէյէ միրիվիվալրզ ռիԹպէսի ԹէվՁի-հիյէ պիրինճի Դարա Քիլիսէ Համի-տիյէ լիվա գօմանանալրընա իճրաի մէմուրիյէթի,

Թարապլուսը Ղարպ ֆըրզաի ասքէ-րիյէսի 57ինճի ալայը Զինճի Թապուրը Թապիպի սոլ գօլաղասը ֆիլիթուվ. Սե-պուհ էֆ.յէ սաղ գօլաղալրզ ռիԹպէ-սի ԹէվՁիհ պույրուլմըշ տըր։

ՆԻԾԱՆ

Սուտուրը ազամանն սէմահ. Էս-պուէշ Հաաի էֆ. հաղրէթլէրինէ իմ-Թիյազ նիշանը ֆիւրուզէֆչանը,Ռում Բաթրիգի ռիւթ. Եուսաքիմ էֆ. հաղ-րէթլէրինէ մուրասսա Մէճիտի,պէն-տէկեանը հաղրէթը Շէհրիյարիտէն սաատ. Գաարի պէյ էֆ. հաղրէթլէ-րինէ Էնճի Օսմանի, վէ եավէրը խու-սուսիի հաղրէթը Շէհրիյարի միրի-լիվա սաատ. Ֆէհիմ բաշայա Էինճի, վէ սեր ֆայԹօնիի հաղրէթը Շէհ-րիյարի Հիւսէյին էֆ.յէ վէ սեր ըպ-ըրդտարը հաղրէթը Շէհրիյարի Քեա-միլ էֆ.յէ Զինճի ռիւթպէտէն Մէճի-տի նիշանը զիշանլարը,

Հայտար-Բաշա խասթախանէսի Թապիպը էվվէլի միրիլիվա սաատ. Ալի բաշայա, վէ Թապիպ ֆէրիգ սաատ. Նաֆիլէէան բաշա հաղրէթ-լերիյէ Թապիպ միրիլիվա սաատ. Ռիզա վէ Սիթրաթի բաշալարա, վէ Թապիպը սանի միրալայ իզզ. Իսա վէ Աճէմեան Տիգրան վէ Թօսօրաքի վէ Դըլըճճեան Յովհաննէս, վէ Թա-պիպ դայմագամը Տիրան պէյլերէ, վէ էճզաճը Բիէր վէ Յակոբ վէ Դար-ո, վէ ճերրահ Արտաշ էֆ.լերէ, վէ Պապը Սէրասքերի խասթախանէսինա-տէ միւսթախտէմ Թապիպ դայմա-գամ Ճիվանի վէ էճզաճը Դարո վէ Միհրան էֆ.լերէ Նիքէտէն մատմուլ պիրեր գրԹա Հիճազ տէմիրեօրու մի-տաթեասը իհսան պույրուլմըշ տըր։

ՐԷՍՄԻ

Տախիլիյէ նէզարէթը ճէլիլէսի մու-հասէպէ գալէմի միւտիրիյէթինէ՝ գահտեի Թէսէլիւլէ Թէվֆիգէն մուավինլիկինտէ պուլունան իզզ. Զը-յա, վէ միւտիր մուավինը էվվէլլիկի-նէ՝ մուամէլաթը մերքէզիյէ միւ-մէյյիզի իզզ. ճէմիլ, վէ մուավինը սանիլիկինէ՝գայտը մուզաաֆ միւմէյ-յիզի իզզ. Հագգը պէյլէր, վէ միւ-մէյյիզ իզզ. Շեւքրի էֆ.՝ միւմէյյի-զը էվվէլլիկինէ, վէ միւմէյյիզը սա-նիլիկի՝մուամէլաթը մերքէզիյէ քեա-Թիպի ռիֆ. Մուհիթտին պէյ Թա-յին գրըլընմըշ տըր։

ՍՐՀՀԻՅԷ

Պրճիւմէ սրհհիյէ իտարէլէրի մարտ 13/26 Թարիխի աթիտէքի Թէլէ-կրաֆը ասլդ իԹմիշլէր տիր.

«Հիճազտան ավտէթ իտէն Բու-սիալը Իսլամ հաճիլէրի՝ Թուր Թէ-հաֆիզուլանէսինտ գարանԹինի Նէզամիսինի իքմալ իԹտիքտէն սոնրա տօզրուճա Բուսիայա ազիմէթ իԹմէլէրինէ, վէ մէզքիւր հաճիլէրին՝ Բօրթ-Սաիտ, Պէյրութ, Դիլաղօմէն վէ Դավադ Թէհհաֆիզուլանէլէրին-տէ սրհհիյէ մէմուրլարընդն նէզարէ-Թի այԹընտա օլարադ մէէրիւլաթ վէ սաիրէ Թէտարիւք իԹմէկէ մուխ-Թար պուլընմայարընա,վէ Թուր Թէ-հաֆիզուլանէսինտէն միֆարէդաթ իտէն սեֆինէլէրտէ պուլընան մէզ-քիւր հաճիլէր միյանընտա եօլտա դօլէրա վէ եա եումուրճադտան միւ-սապ զուհուր իԹտիկի Թագտիրտէ, զիքր օյունան սեֆինէլէրին տոզրու-ճա Գիլաղօմէն Թէհհաֆիզուլանէսինէ կիԹմէլէրինէ, վէ օրատա նիղամէն գարանԹինա միւտտէԹինի իքմալ իԹտիքտէն սոնրա եօլարընա տէ-վամ իտէպիմէլէրինէ Մէճլիսը Քէ-պէրը Սըհհիյէճէ գարար վերիլմիշ տիր։»

«ՏՕԹԹ. ԴՕՌՅՕՆԻ»

—Մարթա առասընտա դօլէրա խասթալըզը զուհուր իԹմիշ օլուպ, շիմտիյէ գատար մեզքիւր խասթա-լըզդան 15 միւսլամ վուգու պուլմուշ տըր։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԷՏԻՐՆԷ

Շաբաթ գիշերուան ներկայացում մը.— Յետահայեաց ակնարկ մը.—Դպրոցի ու եկեղեցիի խնդիրներ։

Շաբաթ գիշեր, Մնակեան խումբին կողմէ, թատերական ներկայացում մը տեղի ունեցաւ ի նպաստ դպրոցին։ Կրնանք ըսել թէ յաջողեցաւ ամէն կերպով, թէեւ գանգատողներ եղան խա-ղին մասին. բայց ինչ որ ամէնուն կող-մէ գնահատուեցաւ, դպրոցին նուագա-խումբն էր, որ միջնարարներուն սի-րուն կտորներով հաճելի ժամանց մը տուաւ ժողովուրդին։ Այս նուագա-խումբը որ անցեալ տարի կազմուեցաւ անձնուէր ջանքերովը Մաքսուտ եա-ղուպեանի, տակաւին կը շարունակէ, թէեւ հիմնադիրը բացակայ, ջանքերո-վը դպրոցի ուսուցիչներէն երիտասարդ ջութակահար Պ. Համբարձումեանի, որ գովելի եռանդով մը ու անձնուիրու-թեամբ կ'աշխատի ասոր կազմակեր-պութեան եւ որ առաջնորդեց այն իւ-րիկուան նուագելիք կտորները։

Բայց խորհրդածելիք կէտ մը կայ. ինչո՞ւ ի նպաստ, բացառիկ հասոյթի մը համար, ոչ բնաւ։

Այս վերջերս, ամէնուն ալ ծանօթ էր Թաղ. Խորհրդոյ եւ Հոգաբարձութեան պիտէներուն խառնաշփոթութիւնը. խեղճ բան, երեւակայեցէք որ ինք-զինքին երջանիկ կը համարեն այն ու-սուցիչները, որոնք երեք ամսական առնելիք ունին. որովհետեւ, մի զար-մանաք, հոկտմբերէն պահանջ ունե-ցողներ կան։ Ու ասանկ վիճակի մը մէջ, ի հարկէ պաշտօնական մարմիններ-ը կը խորհէին կարկըտան մը գտնել, ու չմտրած, խելայեղած եղած բայէն օգնութեան կէտի մը կարօտը կը քա-շէին։

Պարահանդէսներու շրջանին, Թաղ. Խորհուրդը, հանճարեղ (՞) գաղափարը ունեցաւ պարահանդէս մը տալու ի նը-պաստ. Նոյն իսկ ըսուեցաւ որ տեղն ալ գտնուած էր։ Բայց ժողովուրդին ողջմիտ մասը, իր արտունջը յայտ-նեց, ու դժգոհութիւնը յայտնելէ չքաշ-ուեցաւ դպրոցին նպաստ մը ընե-լու այդ ոչ-սիրուն միջոցին վը-րայ, ու թաղական աղաները իրենց փայփայած —ո՞վ գիտէ ինչու —պարա-հանդէսի գաղափարէն վաղ անցան... ցաւ ի սիրտ։ Ու փրկարար բան մը եղաւ, երբ Մնակեան էֆ. հոս եկաւ, ու ակսաւ ներկայացումներ տալ, ի նը-պաստը անմիջապէս որոշուեցաւ. Նոյն իսկ ըսուեցաւ որ երկու հատ պիտի ըլլար. բայց հակցան որ ատիկա ալ անհամ պիտի ըլլար, ու բոլոր ճիգեր-նին թափեցին այդ ներկայացումին, ուրկից պիւտժէին կաղալուն օգուտ մը կ'սպասեն։ Բայց ինչո՞ւ կաղայ պիւտ-ժէն, չէ՞ մի որ մենք ժամանակին հի-մակուընէ շատ աւելի վճարուած ու-սուցիչներ ունեցած ենք. դաստիարակ-ուսուցիչներ, որոնք հիմակուան տնօ-րէնին չափ կ'առնէին։

Հարցուցէք թաղականներուն, ու տեսէք ինչ խանութպանի լեզու պիտի բանեցնեն։

Բայց չի կարծէք որ պիւտժէին բա-ցերը գոցելու միակ միջոցը սա է. չէ, ուրիշ հրաշալի գիւտ մըն ալ կայ, ու-սուցիչ մը անխելքութիւնը կ'ունենայ զարնելու աշակերտի մը. երբ բողոքի այդ բանին համար, պաշտօնական մար-մինները, թէ բողոքողին խաթրը սե-պած ըլլալու համար, ու միանգամայն խորհելով որ «Տարա տարա կէօլ օ-լուր», դրամական տուգանք մը կ'որո-շեն այդ ուսուցչին՝ 2 ոսկի, 3 ոսկի եւն.։ Ուրիշ ատեն, թերեւս ատանկ բան մը չընէին. բայց հիմակ իրենց պիւտժէն կայ գարմանելիք. միջոցը նպատակը կ'արդարացնէ. անանկ չէ՞ մի։

Ճիշդ այս բանը պատահեցաւ անց-եալները երիտասարդ ուսուցչի մը, որ լաւ պիտի ընէր եթէ ձգէր այդ ասպա-բէզը, քանի որ այդքան բարկացուտ է։

Ապտակ մը կը զարնէ տղուն մէկին. բայց բացարձակապէս անվնաս, ամէնքս ալ գիտենք. բայց որպէս զի բողոքո-ղին սիրտը առնուի, քանի որ— սէրթ ատամ տըր հա՛ —բայց դուք հասկցէք պիւտժէն, կ'որոշէն 3 ոսկի տուգանք։

Պաշտօնական մարմիններուն վերա-բերող մէկը սապէս ըսեր է այդ առթիւ մէկու մը.

«Գարտաշ, շագա օլմազ օ ատամ-լա, քի՛մ օղրաշաճագ էլլին կապանճըսը իլէ. օ, եարըն օպիր կիւն կիտէր, կի-նէ պիղ պիղէ գալըբրզ։

Բայց ես կռահեցի որ պիւտժէն ալ, իր կաղ ոտքովը մեծ դեր մը խաղացեր է այս խնդրին մէջ։

Թաղականնե՛ր եւ Հոգաբարձունե՛ր, լաւ սորվեցէք այս մէթոտը։ Իսկ դըպ-րոցէն եթէ կ'ուզէք ներս չի մտնենք։

Եկեղեցին... բնաւ մի հարցնէք. լաւ կ'ըլլար եթէ ատանկ անհերդաշնակու-թիւններ իբր երգեցողութիւն մեղի չի հրամցուէին։

Ինչ՞ը պիտի վայելենք տակաւին, որքան ատեն որ Տ. Արսէն հայրը Տե-ղապահ ըլլայ, օրինակի համար։

Երրորդութեան մէջ հովանոց բացած կենալու արտօնութիւնը, քանի որ նո-բոգութիւնը անկարելի ըլլալուն — պիւտժէն — անձրեւէն, կաթկթուքնե-րէն, ատանկ կարելի է պաշտպանուիլ ու վաղը մէկալնօր թերեւս աղօթած ատենիս երկինքին կապոյտը տեսնելու —ճերքերէն —առիթը ունենալով, բո-լորովին վերանանք, ու օր մը ալ, երջանիկ օ՛ր, թերեւս յանկարծական կ'երգով, եկեղեցիին մէջ թաղուելու քաղաքը ունենանք. որովհետեւ մտ է այն օրը ուր Երրորդութիւնը (Աւագ Խորանին քովը պզտիկ մաս մը) փլչի, տակը թաղելով մարդկային քանի մը կեանքեր...։

Բայց ինչո՞ւ չէք նորոգեր. թերեւս հարցնեն։

—Հապա պիւտժէ՞ն, որ կը կաղայ... խըրխնի՛ չի կայ...։

Տ. Հայրը լիուլի կը կասարէ իր տե-ղապահի պաշտօնը։ ԼՐԱԲԵՐ

2 մարտ 1902

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հանդուցեալ Նշան էֆ. Աստուածա-տուրեանի յուշարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուի-րատուութիւններն եղած են Հիւանդա-նոցիս.

Տէր եւ Տիկին Գրիգոր էֆ. Օհանիկ-եան, Տէր եւ Տիկին Յարութիւն էֆ. Աշպահեան 108ական, Տէր եւ Տիկին Աւետիս էֆ. Կէդիւրեան, Տէր եւ Տի-կին Յովհաննէս էֆ. Քէօլէեան 54ական, Յովհաննէս էֆ. Կէնճեան 40 ղ.։

14 մարտ 1902 (Կնիք)

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Կէչէն դեկտ.տէ Կէյպիզէյէ թա-պի Ադ Քիլիսէ Նամ մահալտէ չօպան Խրիսթօյը տէօյէն վէ արգատաչը չօպան Բանտելլի եարալայան սապը-գալը Իրանը Մէհմէտ 2 սէնէ քիւ-րէկէ գօնմալարընա Մահքէմէի ճիւ-նայէթտէն գարար վերիլմիշ տիր։ Պէյօղլունտա սաքին պիր Իթալեա-նըն եանընտա խըտմէթ քեարլրզ ի-տէն Իսմայիլ՝ Իթալեանը 89 լի-բաանը չալմըշ օլմաղա, 6 այ հապը գարարլաշմըշ տըր։

—Կէչէն բէնճէնտիրէ կիւնիւ «Բօլ-չէվէրա» նամ վաբոր՝ Մարսիլեատան Սթանպօլա կէլմէքտէ օլան պիր Օս-մանը սեֆինէսինէ բասթ կէլիշտիր։ Ու սեֆինէ եօլտա ֆուրթունայա Թութուլմըշ օլուպ, եիւքիւնի թէք-միլ զայպ իԹթիկի կիպի,իչէրիսի սու իլէ տօլարագ թայֆասը սույը պօ-չալթմաղա չալըշմալարընա բարմէն պաթմասընա բամաղ գալմըշ իտի։ Սեֆինէտէ եէյէճէք տէ գալմամըշ օլտուղընտան, թայֆաբար իքի կիւն աճ գալմըշլար իտի։ «Բօլչէվէրա» պու սեֆինէտէն իմտատ ալէամէթի կէօրիւնճէ մուավենէթէ եէթիչիպ գուրԹարմըշ տըր։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆԻՆ

Գալաթա, Պէյօղլու վէ Սթանպօլ ի-տարէսանէլէրի՝ պու կիւն ՖրէնՁլէրէ Աւագ Ուրբաթ վէ բաղար էրթէսի կիւնիւ տէ Զատիկին Շնճի կիւնիւ օ-տուղընտան, գարալը պուլունճագլար տըր։

[Սինկէր տիքիշ մաքնասընըն իլանը իչիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օ-լունա։]

ՎԻԼԱՅԱԹԸ ՇԱՀԱՆԷՏԻ ՄՈՒԳԻՄ ԹԻՒՃԱՐ ՎԷ ՍԱՐՐԱՃԱՆ ՎԷ ՏԱՎԱ ՎԷԲԻԼԷՐԻ ՎԷ ՍԱԻՐ ԱՄՀԱՊԸ ՄԷՍԱԼԻՀԷ ՃԷՎԴԻԼԱՏԻ ԳՕՂԱՃԼԸԳ

Սթանպօլճա վէ վիլայաթը Շահանէ-ճէ վէ Էվրօբաճա մէվատտը ասուիյէ վէ սարրաֆիյէ վէ թիւճարիյէ վէ Նահա-յէթի հէր տիւրլիւ խուսուսաթա ատտ իշլէրի օլուպ տա օ իշլէրին նէրէյէրտէ գալմըշ վէ նէթիյէսի նէ օլմուշ խուս-կի հագգընտա մալիումաթը միւքէմմէլ վէ սահիհէ ալտագ իսթէյէն զէվաթ Գալաթասա Իգզէթ Բաշա խանընտա 15, 16 վէ 17 նուամէրօրը Անտոն Ալիք էֆ.նին խտարէխանէսինէ 30 ղրուշըզգ քսսթա բուլը կէօնտէրտիքլէրի հալտէ, սիւվալլէրինին ճէվապլարընը տէրհալ ալըբլար։ Թէլէկրաֆլա ճէվապ թալէպ իտէնլէրին՝ Թէլէկրաֆ իւճրէթինի այ-րընա կէօնտէրմէլերի իյճապ իտէր։

ՀԱՃԻ ՇԱՀԻՆ

ՊԷՕՅԻԼԻԲ, ՀԱՉԸՐ ՎԷ ՍՄԱՐԼԱՄԱ

ԷԼՊԻՍԷ ՍԱՂԱՃԱՏՍԸ

Սթանպօլտա Սուլթան Համմամընտա Հավուզը խան սըրասընտա Նօ. 25

Իչպու մաղազանըն սահիպի Արտակ Մասիկեան՝ քէնտի խաթիրամէթի սայ-սինտէ բէք չօգ միւլթէրիլերին էմնիյէթ վէ թէվէճճիհինի գազանմըշ օլուպ, պու տէֆթարի թէչէպպիւսինտէ տախի մուավաֆիքագյաթը թամմէյէ նահլ օլա-ճաղը չիւպհէսիզ տիր։

Հիչ պիր մաղազատա էմսալի պու-ընմայան պիր մագասատ տայա հա-զըր օլուպ, էլպիսէլերին էյի տիքիլիպ եարբլմասընա մէմուր տըր։ Ֆիյաթլարա կէլինճէ, մալլերին իւսթինէ գօնըլան ֆիյաթլարը կէօրիւտիքտէ՝ օլ վագթ միւսապէգա ֆիքրի հասլը օլմագ միւմ-քին օլապիլիր։

Աթիտէքի մուհավէրէնին տիգգաթլա օգունմասը բէճա օլունը։

—Էլպիսէմիզի Հաճի Շահին մաղա-զասընան ալալը։

—Մէֆ... ալթմըշ տօգուզ այագ նէրտիվէնտէն քի՛մ չըգճագ։ Օրայա գատար քի՛մ օտրուլճագ։

—Աճայի՛պ, պիլմէ՞զսինիզ, հէր քէ-սին մալիմի տիր քի՝ քէնտի միւշթէ-րիլէրինէ սուհուզէթ օլմագ իչիւն Հաճի Շահին՝ Հաճօղլօ խանըն իւս գաթնը-տան էնտի վէ չիմտի Սուլթան Համմա-մընտա Հավուզը խան սրասընտա 25 նուամէրօրը մաղազայա նագլ օլունմըշ տըր։ Պիչարէ՝ ուճուզ էլպիսէ սաթմագ խասթալըզընտան թութուլմըշ օլտու-զընտան, ճէսարէթ իտէմմի չիմտիյէ գատար՝ սահրլէք կիպի պէօյիւք պէօ-յիւք քիրալար իլէ մաղազա թուսմա-զա։ Իքի սէնէ ուճուզ մաղազա արա-տը՛, արատը՛, արատը՛ վէ նիհայէթ պուտու... Միւշթէրիլէր չիմտի հէր սուհուլէթլէ քէնտիսինի պուլաճագլար վէ հէմ տէ այնը ուճուզ ֆիյաթլար իլէ էլպիսէ կիյճէճէլէր տիր։ Շիւպհէսիզ պիլի,օրինիզ քի՝ բիացատա եալընը Հաճի Շահին տիր քի, չէրիքի եօգ վէ ու-ճուզ մալ սաթմասընը եէկեանէ հիք-մէթի չու տըր՝ «բէքիֆգի եօգ քի քեա-բընը բայլարան։» Ֆէնտիսինի թանը-յան վէ քէնտի հագգընտա թէվէճճիհ պէպէյէնէր՝ պիլիրէր, մէսարիֆը չաս-սիյէսի օլ սէրէճէ ազ տըր քի, բահաթ վէ չազ գալպ իլէ պին չիւքր վերերէք «Ալլահ պէրէքէթ վերսին» տէր։

—Էօյլէ իսէ՝ կիտէլիմ էլպիսէմիզի Հաճի Շահինտէն ալալըմ վէ տօսթլարա տախի թավսիյէ իտէլիմ...։

Մաղազա բաղար կիւնլէրի այրդաբը։

Սօն ֆիյաթ-նումէրօսը 2 ղ.։ տըր։

Թամիր խրամէթի մէճճանէն տիր։

Աղ ֆարգ իլէ սրմարլամա էլպիսէ տախի եարբլըր։

ՊԻՐ ԿԷՃԷ

Տիգգաթ էթ... իշթէ պու սիվալ Հապիպէ Սըրտիգէ Թարաֆընտան վարիտ օրույօր. պանա Հապիպէ Սըր-տիգէճիկիմ «սէնին կէօյնիւն նիչի՞ւն, քիմի՞ն իչիւն ավարէ օրույօր» տէյտ սօրույօր. չիմտի տուչիւն.

—Օ՞հ... հագգն վար իմիշ...

Արգատաչըմ Ապիտ պու սէօղիւ միւթէագրզ, նաղարընտա էվվէլա բէ.ք էհէմմիյէթսիզ օլան օ մավի քեա-զըտա տիգգաթլա կէօզ կէզտիրտի։

Օ մըսրան եանընտաքի սիվալ ի-շարէթինէ միւտտէթը մէտիտէ պագ-տը. սօնրա քեաղըտը պանա թէք-քրար ուզատարագ,

—Պախթիյարսըն, գարատաչըմ, սէն չօգ պախթիյարսըն. մուվաֆֆագը-յէթինի թէպրիք իտէրիմ. պու օր-մազ չէյ. պու սէնին Հապիպէ Սըտ-տիգէճիկին հաղիգաթէն բէ.ք նա-զիք ֆիքրլի իմիշ. նէ՞ գատար կիւ-զել, նէ՞ գատար կիւզել տուչիւնմիշ. պիր գըզ... պիր գօնչէ կիպի, պիր մէլեք կիպի... օ՞ֆ, նէ՞ գատար կիւ-զել...— տէտի. արգատաչըմն չու չարանէ թագարլրէրի պէնիմ մու-հասէպէթիմի թէչտիտ էյլէյօր իտի. պիր չօգ կէօրիւշտիք, նիհայէթ

—Շիմտի պէն նէ՞ եարայըմ.—տէ-յու սօրուտմ. գարատաչըմ Ապիտ կիւ-լերէք ճէվապ վերտի.

—Պիլմէմ սիղին իչինիզդէ պէնիմ ադըմ էրմէյօր. պու գատար ինճէ չէյլերի անճագ սէն տուչիւնէ պիլիր-սին. պիր տէ պիւթիւն ֆիքր ու գալ-պէն իլէ եէթիչէն չակիրտին տուչիւ-նիր. չիմտի արթըգ պանա սօրմա. հաթթա սանա էվվէլճէ «չէօյլէ եար, պէօյլէ եարմա» տէյտ իսթարթա-տա պուլընտրըրմա պիկէ նէտամէթ իտէյօրըմ. չիւնքի պու գատար չա-բանէ պիր վասրթա իլէ մուխապէ-րէյէ պաչլամաղա մուվաֆֆագ օլա-ճաղընըզը իւմիտ իԹմէյօրտրմ. կիւ-զէլիկին, ֆիքրին պու տէրէճէսինէ գաբչը պէն եալընզ սամիմանէ ըղ-հարը հայրէթ իտէրիմ. իշթէ օ գա-տար... սէն թապիի տուչիւնիւր սին ... պուլուրսըն, պիր չէյ եազար, պիր չէյ եարարսըն, սէն տուչիւն։

Արգատաչըմն պու սէօղլերի տէ պանա ճէսարէթ վերտի. օ կէճէ է-մէ ավտէթ իտէր իԹմէզ, պիլթիւն սէկեահ ֆայդընտաքի չարգըլարը թէքրար թէքրար օգուտրմ, նէ գա-տար շարգը մէճմուալարը վարա հէբսինէ կէօզ կէզտիրտիմ. էն միւն-թէխէպլերինի պիր կէնիչ քեաղըտա եազըտմ. սօնրա պուլարը պիրբը պիրբը օգույլպ էն միւնթէխէպլերի-նէ իշարէթ իԹտիմ. օ հալտէ քի պունլար ալթ ալթա եազըլան—պիր նազարը միւտագգրդէ գարչը—պիւ-թիւն հրսիյաթըմը պիլտիրմէյէ քեաֆի պիր մէքթուպ հալինի ալ-տը. չու «չարգըլարլա մուխապէրէ ուսուլը աչրգանէսի» պէնիմ բէ.ք խօ-չըմա կիԹմիշ իտի. արթըգ պունա վիւսաթի վերմէ.ք արզու իտէյօր,պու-նը հրսիյաթը սամիմանէի գալպիյէ-մէ մուվաֆֆագ պուլույօր իտիմ. էվ-վէթ, էն չօգ սէվտիկիմ, էն չօգ միւ-թէհասիս օլտուզըմ մուսիգինին, պու լիսանը բուհանինին՝ չու պիզիմ ղըրամը մասում վէ սաֆիրմրզա թաթ-պիգինտէն բէ.ք ուլվի թէէսիրլէր հա-սըլ օլաճաղընը գավիէն իւմիտ էյլէ-յօր իտիմ. չու պէնճէ բէ.ք մուազ-զեզ օլան պիր ֆայդն չարդըլարը պիրազ մահտուտ օլմասա իտի, չու մուխապէրէ տահա սուհուլէթլէ, տահա վիւսաթլա վուգուա կէլէպի-լիր իտի. ֆագաթ զարարը եօգ, միւտտէթը մէտիտէ թէթէպպիւ, տիգգաթ սայէսինտէ պէն մէվճուտ չարգըլարլա երնէ խսթէտիկիմի անա-լաթապիլեճէ.ք իտիմ։

Պիւթիւն չու չարգըլարը իհթիվա իտէն կէնիչ քեաղրտա իզերինտէ թրպ-գը սաթրանճ օյունը օյնար կիպի տերին տերին տիւշինտիմ. Հապի-պէ Սըտտիգէ պէնտէն «նէլէ՞ը չէ-տի նէլէ՞ը, ավարէ կէօյնիւմ»մըսրա-ընա «քի՞մին իչիւն» տէյտ սօրույօր իտի. պէն սէկեահ ֆայընտան էն էվվել իւսթատը միւհթերէմ Հաճի Ա-րիֆ պէյին չու չարգըսընը եազըտմ. չարգընընն պէսթէսի բէ.ք միւյէսսէր, բէ.ք հաղին, բէ.ք ուլվի օլտըղը հալ-տէ, կիւֆթէսի օ գատար կիւզել տէ-յիլ իտի. ֆագաթ պէնտէն սօրուլան սիվալա նէ՞ գատար մուվաֆֆագ ի-տի.

«Պագ տիտէի կիբեանըմա, օլ ազգը-մա գաել»

«Աչըգլըզըմա իշթէ կէօզիւմ չահիտը ատել»

«Տէրտը տիլի թագրիրէ հիճապլրմ ի-սկ հակ»

«Աչըգլըզըմա իշթէ կէօզիւմ չահիտը ատել։»

Իշթէ չու չարգը պէնճէ օ սիվա-լըն ճէվապը օլապիլիր իտի. պէնիմ հալիմ, հալը բիւրմէալըմ աչգըմա պիր չահիտը ատել տէյլի՞ մի իտի, տէրտը տիլի թագրիրէ հիճապըմ մանի տէյլի՞ մի իտի... պէն զաթէն պու-նը սեօյլէմէ.ք իսթէմէյօ՞ր մի իտիմ։

Պունը թաագիպ իտէն չարգը իսէ Խրանին քովը պզտիկ մաս մը) փլչի, տակը թաղելով մարդկային քանի մը կեանքեր...։

Բայց ինչո՞ւ չէք նորոգեր. թերեւս հարցնեն։

—Հապա պիւտժէ՞ն, որ կը կաղայ... խըրխնի՛ չի կայ...։

Տ. Հայրը լիուլի կը կասարէ իր տե-ղապահի պաշտօնը։ ԼՐԱԲԵՐ

2 մարտ 1902

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Հանդուցեալ Նշան էֆ. Աստուածա-տուրեանի յուշարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուի-րատուութիւններն եղած են Հիւանդա-նոցիս.

Տէր եւ Տիկին Գրիգոր էֆ. Օհանիկ-եան, Տէր եւ Տիկին Յարութիւն էֆ. Աշպահեան 108ական, Տէր եւ Տիկին Աւետիս էֆ. Կէդիւրեան, Տէր եւ Տի-կին Յովհաննէս էֆ. Քէօլէեան 54ական, Յովհաննէս էֆ. Կէնճեան 40 ղ.։

14 մարտ 1902 (Կնիք)

ՄԻԻԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Կէչէն դեկտ.տէ Կէյպիզէյէ թա-պի Ադ Քիլիսէ Նամ մահալտէ չօպան Խրիսթօյը տէօյէն վէ արգատաչը չօպան Բանտելլի եարալայան սապը-գալը Իրանը Մէհմէտ 2 սէնէ քիւ-րէկէ գօնմալարընա Մահքէմէի ճի-նայէթտէն գարար վերիլմիշ տիր։ Պէյօղլունտա սաքին պիր Իթալեա-նըն եանընտա խըտմէթ քեարլրզ ի-տէն Իսմայիլ՝ Իթալեանը 89 լի-բաանը չալմըշ օլմաղա, 6 այ հապը գարարլաշմըշ տըր։

—Կէչէն բէնճէնտիրէ կիւնիւ «Բօլ-չէվէրա» նամ վաբոր՝ Մարսիլեատան Սթանպօլա կէլմէքտէ օլան պիր Օս-մանը սեֆինէսինէ բասթ կէլիշտիր։ Պու սեֆինէ եօլտա ֆուրթունայա Թութուլմըշ օլուպ, եիւքիւնի թէք-միլ զայպ իԹթիկի կիպի,իչէրիսի սու իլէ տօլարագ թայֆասը սույը պօ-չալթմաղա չալըշմալարընա բարմէն պաթմասընա բամաղ գալմըշ իտի։ Սեֆինէտէ եէյէճէք տէ գալմամըշ օլտուղընտան, թայֆաբար իքի կիւն աճ գալմըշլար իտի։ «Բօլչէվէրա» պու սեֆինէտէն իմտատ ալէամէթի կէօրիւնճէ մուավենէթէ եէթիչիպ գուրԹարմըշ տըր։

ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆԻՆ

Գալաթա, Պէյօղլու վէ Սթանպօլ ի-տարէսանէլէրի՝ պու կիւն ՖրէնՁլէրէ Աւագ Ուրբաթ վէ բաղար էրթէսի կիւնիւ տէ Զատիկին Շնճի կիւնիւ օ-տուղընտան, գարալը պուլունճագլար տըր։

[Սինկէր տիքիշ մաքնասընըն իլանը իչիւն սօն սահիֆէյէ միւրաճաաթ օ-լունա։]

ՎԻԼԱՅԱԹԸ ՇԱՀԱՆԷՏԻ ՄՈՒԳԻՄ ԹԻՒՃԱՐ ՎԷ ՍԱՐՐԱՃԱՆ ՎԷ ՏԱՎԱ ՎԷԲԻԼԷՐԻ ՎԷ ՍԱԻՐ ԱՄՀԱՊԸ ՄԷՍԱԼԻՀԷ ՃԷՎԴԻԼԱՏԻ ԳՕՂԱՃԼԸԳ

Սթանպօլճա վէ վիլայաթը Շահանէ-ճէ

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

Է. ՎԵՐՕՐԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 26 մարտ

Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.	094—25
Օսմ. էհսամը աչքլաը	25—63
» » գաբանտը	25—63
» » » Բ	51—50
» » » Դ	27—63
Օսմանլը Պանգասը	12—63
Մըսըր տուլ. մութթահրսէ	108—
Գուլկար խութիդրաղը	105—
Պամպիօ Բարիզ 3 այ վասէ	25—325

—

Բարիզ 26 մարտ

Ֆրանս. էհ. 3% Ֆր.	100—65
» « 4½% Ֆր.	102 17
Եէնի Օսմ. էհսամը աչքլաը	25—97
» » » գաբանտը	25—97

Մէյտանէլէ

Բումէլի չըմէնտըֆէրի	114—75
Օսմանլը Բէյժիսի էհսամը	322—
» Պանգասը	564—
Գրէտի Լիոնէ	1019—
Իթալիա էհսամը	100—37
Բուիօրիթէ Թիւրք	499—
Օսմանիյէ	454—
Տուան Օթօման	515—
Սբանեոլ	78—20
Թրանսվասալ	149—50
Գամպիօ 3 այ վասէ	25—175

—

Վիէննա 26 մարտ

Լօնտրա իւզերինէ գամպիօ	238—40
Բումէլի չըմէնտըֆէրի ֆր.	110—90
Օսմանլը Բէյժի ագսիոնը	294—

—

Պէրլին 26 մարտ

Բումէլի չըմէնտըֆ. (մարգ.)	113—
Լօնտրա իւզերինէ գամպիօ	20—35
Թուալը	216—25

—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էհս. Ումմ. տիւն ագչմ. գաբ.	28—
» » » էն եիւքսէք	28—05
» » » էն ազաղը	27—38½
Գու սապահ աչքլաը	—
Բումէլի չըմէն. ագչմ. գրնտը.	112—87
» » էն եիւքսէք	113—12
» » էն ազաղը	112—50
» » աչքլաը	—
Ագչէ ֆաիզի	—
Բէքօռ ղրշ.	—
Հէվալէսիզ »	—

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէժի հազինէսինը Օսմ. Լիր.	14—
Սիկարէթ Ա.	—15
» Բ.	—67
Թրամվայ	5—85
Թուլիանա	1—60
Օպլիկասիոն Թրամվայ	484—
Ասիւրանս	3—57½
Լոթիսմ	71—
Պանգ Նասիոնալ տը Կրէ.	412—
Թրանսվասալ	148—
Բըլեթրամ Թանվիլաթը	478—
Գրէտի Ֆոնսիէ Էմիրատիէն	267—25
Անատօլու չըմ. ագսիոնը	10—45
Շիրքէթը Խայրիյէ հիս. Լ.Օ.	26—75

—

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ.տան	ղշ. Բր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—07
Մէթալիք	099—10
Ինկիլիզ լիրասը	110—05
Ֆրանսզ ալթունը	87—22
Բօլ	90—
Դրիմից ալթունը	51—05
Գարպոն գայմէսի	8—59

ԳԱՄՊԻՕ

	Այրոբ	սաթը
Լօնտրա չէք	110-08	110-38
	40	40
Բարիզ չէք	22-83	22-76
Մարգ	18-60	18-51
Վիէննա չէքի (գուլդեն)	21-83	21-73

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի Շահանէճէ միւպայէա օլունանագ թավուզ, հինտի վէ սաիրէնին՝ մահը հալը Բումինին 20նճի սալը կիւնիւ գարարը էվվէլի, վէ 22նճի բէնճէնպիհ կիւնիւտէ 100տէ 3 թէնզիլի պլիդապուլ իհալէի գաթիյէսի իճրա օլունանաղընտան, իթայա թալիպ օլանլարըն՝ թէէմինաթ ագճէսինի վէ եա միւթէպէր քէֆալէթինամէյի միւսթահրպէն եէվմը մէղքիւրտէ նիհայէթ սաաթ 10ա գատար Խազինէի ճէլիլէի միւշարէլէյհայա կէլմէլէրի։

13 մարտ 318 3—1

Դրյէի ճէտիտ ճէտիտ — Պէհէր ճէտիտ գրյէսի

			ղշ.	Բր.
Ինկ. լիրինճի	350000	իլա 400000	1	5
Շեքէր	60000	» 66000	1	15
Նոհուտ	14000	» 16000	1	10

Իմարաթը Ամիրէ լաղըմէսի իչուն պիր սէնէլիք օլմագ իւզրէ միւպայէասընա լիւզում կէօրիւնէն վէ զիյրէրինտէ մուբագամ ֆիյաթլարա թալիպլէրի էօհտէլէրինտէ պուլունան պալէտատ մուհարրիր էրզագան մուգատտամ իլանը իճրա գըլընաղը վէճհէվ միւնագասալարը իճրա գըլընմը, վէ ֆիյաթը մէղքիւրէ իւզերինտէն թէզվիլաթ տախի վուգուս պուլարագ Ինկիլիզ լիրինճինին պէհէր ճէտիտ գրյէսի 42½ բարատա վէ չէքերին քէզալիք պէհէր ճէտիտ գրյէսի 53 բարատա վէ նոհուտ 40 բարատա թալիպլէրի էօհտէլէրինտէ թէգարրուբ իթմիշ իսէ տէ, հէնուզ հատտը լայզգալարընը պուլամամըշ օլմալարընա պինանէն, թէմսիլը միւտաէթլէ շէհրը հալը Բումինին 18ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գաչ բարա վէ էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլ գապուլ օլունարագ Ինկլէի գամթիյէլէրի իճրա գըլընաճաղընա պինանէն, նօգանալարը յլա իթա իթմէք խութէյէնէրին՝ մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

13 մարտ 318 3—2

Էվգաֆը Հիւմայուն Խազինէսինճէ իմալ իթթիրիլէճէք օլան 1629 գըյէի ճէտիտէ մրգաարը չէմը ասէլ քեֆիուրընմա իմալիյէ պէհէր ճէտիտ գրյէսի մէճիտի 19 ղշ. հիսապը յլա 24½ ղշ.տա, վէ Իսկիւտար իսքէլէսինտէն Իսկիւտարտա քեանն իմարաթ իլէ Ուն Գաբանը իսքէլէսինտէն Տէրսաատէթտէ վագը իմարաթա նագլ իթթիրիլէճէք տագիգին պէհէր պէկիր եիւքիւ 70 բարատա թալիպլէրի էօհտէլէրինտէ պուլընտըղընա, վէ չէհրը հալը Բումինին 18ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հէր գաչ բարա, վէ էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլ գապուլ օլունըպ հատտը լայզգալարընը պուլարը թագտիրտէ իհալէի գամթիյէլէրի իճրա գըլընաճաղընա պինանէն, նօգանալարը յլա իմալ մէ նագլ իթթիրիլէ վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին՝ մէճլիսը իտարէի էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

13 մարտ 318 3—2

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Պէտէլէրինին նըսֆը լիրա 100 ղշ.տան նագաէն իյֆա վէ նըսֆը տիկէրի Խազինէի Էվգաֆը Հիւմայունա մախսուս սուրէթի վէ սէրկի իլէ մահսուլէն թէսվիյէ օլունմագ իւզրէ աթթիւզղիր մահիլիաթըն ուսուլ վէ նիզամը իգթիզասընան օլան 4 հաֆթա իլանընտան 2ճճի հաֆթասը օլմագ իւզրէ 318 սէնէսի մարտըն 11ինճի կիւնիւնտէն իթթիպարէն մահը մէղքիւրը 18նճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար միւզայէտէսի իճրա օլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարը՝ գըյմթը մուխամմինէնին էօյրինէ միւսավի թէմին ագչէլէրիյլէ պէրապէր Մահիւլաթի իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունը։

Գրյէ Դրը
Մո-խամմինէսի

..3612.. պէտէլը միւզայէտէսի 3612.—Օրթաքէօյան Զէնճիրլի Գուլյու ճատտէսինտէ 35 նումէրօլը թէրպիհէն 50 զըրա արսատա մէպնի փէվզինտէ 2 օտա վէ 1 սուփայը հավի վէ սէնէվի 2000 ղշ. քիրալը պիր պապ հէյլաճը տիւքքանը միւրքինին 48տէ 3 պուչուգ վէ մուայյէն Ամերիկանին 8տէ 1 հիսսէլէրիյլէ կէտիկինին 120տէ 12 սէհիմի վէ 1 սէհիմին 16տա 3 հիսսէսի. Նազիֆ.

..2250.—Պէյօղլունտա Հիւսէյին Աղա մահալլէսինտէ Եէնիչէհիր ճատտէսինտէ 112 նումէրօլը տերունինտէ 1 գույուլը միւշթէմիլ թէրպիհէն 60 զըրա մուգատտէմա պագդալ էվեէվմ պիր գրթա արսանըն 120 սէհիմտէ 30 սէհիմ հիսսէսի. Բէճէպ։

..3250.—Գանտիլլի գարիյէսինտէ Եէնի Մահալլէ սօղաղընտա 61 վէ 63 նումէրօլը թէրպիհէն 105 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուփա վէ 1 գույու վէ 40 զըրա պաղչէ վէ չէհրի 60 ղշ. քիրալը պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Բէճէպ։

..2775.— Տրակօմանտա Թէրճէման Եունիս մահալլէսինտէ Տրակօման ճատտէսինտէ 38 նումէրօլը տերունինտէ 1 գույուլը միւշթէմիլ թէրպիհէն 239 զըրա պիր գրթա մէնզիլ արսասընին 16 հիսսէտէն 6 հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..12500.—Սարրաճխանէյտէ Ֆիւլկէրզատէ մահալլէսինտէ 14 վէ 16 վէ 18 վէ 20 վէ 22 վէ Զամաշրճը սօղաղընտա 5 նումէրօլարը մուբագամ թէրպիհէն 1189 զըրա արսատա մէպնի 31 օտա վէ 2 սուփա վէ 1 ախըր վէ թահսիրընտա պիր պապ տիւքքանը միշթէմիլ վէ չէհրի 2000 ղշ. քիրալը քեարկիր իլի պապ խանը 16 հիսսէտէն 1 հիսսէսի. Շապան։

..6500.—Շէհրը Էմինինտէ Սարրաճ Ֆօղան մահալլէսինտէ Շէհրը Էմինի ճատտէսինտէ միւքէրրէր 305 նումէրօլը թէրպիհէն 70 զըրա արսատա մէպնի 6 օտա վէ 1 սուփա վէ 500 զըրա պաղչէ վէ չէհրի 30 ղշ. քիրալը թահսիրընտա գահվէ տիւքքանընը միշթէմիլ պիր պապ մէնզիլին բուպ հիսսէսի. Բէճէպ։

..960.—Իսկիւտարտա Ֆէպպաղլար մահալլէսինտէ Թօրթաշը ճատտէսինտէ 404 նումէրօլը արսատա մէպնի վէ չէհրի 4 ղշ. միւլք քիրալը պիր պապ տուխանի տիւքքանը միւլքինին նըսֆ հիսսէսի. Բէճէպ։

..385.—Ալթը Մէրմէրտէ Քեռթիպ Մուսթիհէտտին մահալլէսինտէ Հէքիմօղլու Ալի Բաշա ճատտէսինտէ 186 նումէրօլը թէրպիհէն պէրմուճիպը խարիթա 7 պուչուգ զըրա պիր գրթա արսանըն պիւթիւնի. Հաճի Մահմուտ։

..8360.. պէտէլը միւզայէտէսի 5000. — Իսկիւտարտա Պուլկուրլը Մէճիտ մահալլէսինտէ Թօրթաշը ճատտէսինտէ 31 նումէրօլը թէրպիհէն պէրմուճիպը խարիթա 104 զըրա 12 բարմագ միւհթերեգ պիր գրթա արսանըն պիւթիւնի. Նազիֆ։

..33333.—Թարագճըլարտա Ֆայէ խութուն մահալլէսինտէ Վարիտէ խանը օրթա գարու թահսիանիսինտէ 11 վէ 12 վէ 13 նումէրօլը թէրպիհէն 350 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ սէնէվի 4000 ղշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ մաղազա տէրունինտէ միւսթէգարը 2 պապ օտա կէտիկինէն սիւս հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..50000.— Զարչուի Քէպիրտէ Քիւրքճիլեր Զարչըսը տերունինտէ 17 նումէրօլը ֆէվզինտէ 1 օտայը հավի թէրպիհէն 90 զըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 6 ատէտ լիրաի Օսմանի քիրալը տերունինտէ պէրպէր կէտիկինի միւսթէգար միւլք մա կէտիք քեարկիր պիր պապ էլպիսէճի մաղազասընին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..8000.— Էտիրնէ Գաբուսընտա Խատիչէ Սուլթան մահալլէսինտէ Գարապաչ ճատտէսինտէ 87 վէ 89 նումէրօլը թէրպիհէն 35 զըրա արսատա մէպնի 1 օտայը հավի վէ չէհրի 70 ղշ. քիրալը միւթէհամիլ մուգատտէմա 1 էյեէվմ պիրպիրինէ մագուլ քեարկիր պիր պապ գահվէ տիւքքանընընն պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ։

..10000.—Պապ Այիտէ Լալա Խայրէտտին մահալլէսինտէ Շէնկիլ Համամը ճատտէսինտէ 5 նումէրօլը թէրպիհէն 65 զըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 40 ղշ. քիրալը ախչապ պիր պապ տօղրամաճը տիւքքանընընն պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ։

..2000.— Էտիրնէ Գաբուսընտա Գաարիյէի Աթիզ Ալի Բաշա մահալլէսինտէ Զէյմ սօգաղընտա 4 նումէրօլը թէրպիհէն 30 զըրա արսատա մէպնի 1 օտայը հավի պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ։

..10000.— Սարրեար գարիյէսինտէ Օրթա Զէյմէ ճատտէսինտէ 25 նումէրօլը թէրպիհէն 180 զրրա արսատա մէպնի 7 օտա 2 սուփա 1 գույու վէ 200 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Հաճի Ահմէտ։

..8000.— Իսկիւտարտա Էվլիյա Խամաճ մահալլէսինտէ Գուլշօղլու սօգաղընտա միւքէրրէր 6 նումէրօլը թէրպիհէն 120 զըրա արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուփա վէ 1 գույու վէ 100 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաճի Ահմէտ։

..6500.. պէտէլը միւզայէտէսի 3500.— Բանկալթի մահալլէսինտէ Ֆօղապ Ֆէրէսի ճատտէսինտէ 32 վէ 34 վէ 36 վէ 38 նումէրօլը թէրպիհէն 480 զըրա արսատա մէպնի 8 օտա վէ 2 սուփայը հավի վէ թահսիրընտա եօրկանճը վէ պագդալ տիւքքանընընը միշթէմիլ քեարկիր պիր պապ մէնզիլին բուպ հիսսէսի. Հաճի

ՄԷՍԱԺԸՐԻ ՄԱՐԻԹԻՄ

—o—

ՀԱՖԹԱԼԻԳ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Անատօլու լիմանլարընա Պաֆուտ, Նօվօրօսիսք, Տէրսաատէթ, Իզմիր, Սէլանիք, Շիրա, Բիրէ, Բաթրաս, Մարսիլիա, Հավր վէ Լօնտրա արասընտա մունթազամ սէյր ու սէֆէրլէր.

Վիրուտինէ պէ.քլէնէն վարօրլար

Ալաֆ. մարտըն 26նճը չարշէնպիհ կիւնիւ «Գալէտօնիա»՝ Մարսիլիատան։

Ալաֆ. մարտըն 27նճի բէնճշէնպիհ կիւնի «Մէմֆիս»՝ Գարաաէնիզտէն։

Ա լաֆր մայսն 31նճի բազար էրթէսի կիւնիւ «Սիսոն»՝ Մարսիլիատան։

Հարէքէթ իտճէճէք վարօրլար

Ալաֆր. ապրիլին 1ինճի սալը կիւնիւ ագչամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գաբթան Տավիսին սիւվար օլտուղը «Սիսոն» վարօրը՝ Սամսոն, Թրապիզոն, Պաֆուս վէ Նօվօրօսիսքէ,

Ալաֆր. մարտըն 27նճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ ագչամ ալաֆր. սաաթ 4տէ գաբթան Պլանը սիւվար օլտուղը «Գալէտօնիա» վարօրը՝ Զանագալէ, Իզմիր, Բատսս, Պէյրութ, Լարնագա, Մէրսին, Իսքէնտէրուն, Սէլանիք, Թարապլուս վէ Պէյրութա,

Ալաֆր. մարտըն 25նճի բէնճշէնպիհ կիւնի ագչամ ալաֆր սաաթ 4տէ գաբթան Կրէկօրինին սիւվար օլտուղը «Մէմֆիս» վարօրը՝ Զանագալէ, Բիրէ, Սուսա, Մարսիլիա, Հավր վէ Լօնտրայա։

Գումանանա՝ տօղրուտան տօղրուլա Բարիզ վէ Բարի-Լիսն-Մէտիթէռանէ չըմէնտըֆէրինին էն իյլէք սթափօղլարը իչիւն տախի պիլէթ վէրէպիլէր։

Բարիզ իչիւն վէրիլէն պիլէթլէրին ֆիյաթլարը պէրվէճճը աթի տիր.

Գէօյիւք բօսֆալարա 1նճի մէվգը 320 ֆր.

2նճի մէվգը վարօր վէ 1նճի մէվգը չըմէնտըֆէր 242 »

2ինճի մէվգը վարօր վէ 2ճի մէվգը չըմէնտըֆէր 230 »

Եիւք վարօրլարը յլա հալընը 1նճի մէվգը 245 »

Տահա միւքէմմէլ մալիւմաթ վէ թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլէր՝ Դալաթատա Մօսմանէտ Սիրէ Ֆրանսէզտէ մէրքէզ աճէնթէլիկինէ միւրաճաաթ իտէպիլիրլեր։

ՈՒԷՍԹԴԷՐՆ

1851ՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թագմին օլունան վիյանլարընն մէճմուը	Ինկիլիզ լիրասը	6000000
Մէվճուտ ագչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	1250000
Թէէտիյէ օլունմըշ սէրմայէ	» »	410000

Բիայատա մատրուֆ Ֆրանսզ վէ Ալէման գումանեալարընընն թէէտիյէ օլունմըշ սէրմայէսի 100000 Ինկիլիզ լիրասընտան ֆազլա տէյլ տիր։

Թիւրքիա չիւպէսինին միւտիրը ումումիսի՝ ԴԱՆԻԷԼ ԱԱՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սթամպօլտա Պաղչէ Դարուսընտա Անանիատի խանընտա Ն՝ 20, 21, 22։

ԻԼԹԱՐ.—Շէհրիմիզտէ էն մատրուֆ Ֆրանսզ վէ Ալէման գումանեալարընն սէրմայէսի՝ հասըլաթընա նիսպէթէն 100տէ 100 օլտուղը հալտէ Ուէսդրընընքի 100տէ 125 տիր։ Իշթէ պու հագիգաթ՝ Ուէսդրընն գումանեասընընն քէնտի բագիպլէրինէ նիսպէթէն թէէմինաթը ֆէվգէլատէյի հավզ օլտուղընա պիր տէլիլ տիր։

ՐՕՍԻԱ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

1881 մարտ 20 թարիխլի իւքաղը իմբէրաթօրի իլէ Թէէսիս գըլընմըշ օլան իշպու գումանեանընն մէրքէզի՝ Բէթէրսպուրկտա պէօյիւք Մօսքօֆտատա 37 նումէրօլը օթէյը մախսուսընտա քեանն։

Տէօրթ նէվ սիկուրթա, եանի ԵԱՆԿԸՆ։— ԷՕՄԻՒՐ.—ՆԱԳԼԻՑԱԹ.—ԴԱՁԱԼԱՐ.

Ֆրանգ
1898 սէհնէսինտէ թահսիլ օլունան բրիմ 34775463
Թէէմինաթ ագչէսի 121765333
1881 սէնէսինտէն պէրու գումանեանընն քէնտի միշթէրիլէրինէ թէէտիյէ իմմիշ օլաբըլը մէպպալիզ 164172000 ֆրանգը կէչմիշ սաբր։

Գումանեանընն Շարգ միֆէթթիշը ումումիսի Ս. ՀԻՒՐՄԻԶ
Գալաթա բրնթամ իւզերինտէ [կէօմրիւյնն էսկի եէրի]
Թիւրքիա իչիւն աճէնթը ումումիսի ԹԷՈՏՕՐ ՐԷԲԲԷՆ

ՍԻՆԿԷՐ

ԶԱԹԸ ՀԱԶՐԷԹԸ ՇԷՀՐԻՑԱՐԻՆԻՆ

ՏԻՔԻՇ ՄԱՔԻՆԱԼԱՐԸ ՄԻՒԹԷԱՇՀԻՏՏԻ

THE SINGER MANUFACTURING C.

Սինկէր գումանեասընն խալես Ինկիլիզ չէլիկնտէն օլարագ իսալ իթմէքտէ օլտուղը մաքինալարընն զէրաֆէթ վէ մէթանէթ իլէ սաիր պիր խայլի մուհասսէնաթը օլ տէրէճէ թարաֆընտա օլընմըշ տը քի, պու կիւն տիւնեանընն հէր թարաֆընտա պիւթիւն ֆամիլալար, թէրզիլեր վէ գունտուրաճըլար մահզա Սինկէր մաքինասը իսթիսալ իթմէքտէ տիրլեր։

Սինկէր գումանեասը՝ չիմտիյէ գատար վուգուպուլան միւթեատտիտ սէրկիի ումումիլէրտէ տէօրթ եիւզտէն զիյատէ տիրլօմ վէ միտալիալարա նայլ օլմուշ տը։

Շիւպէլեր պիւհիմէլ վիլայաթը Շահանէտէ։
Մէրքէզ մաքինալարընն մահալը ֆիւրուխթը.
Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Գալաթա Սէրայընտա Մէքթէպտէ Սուլթանի գարշըսընտա։

Գալաթատա [Թիւնէլէն արգասընտա Սինկէր խանընտա։
[Թրամվայ սթասիօնընն գարշըսընտա։

Սթամպօլտա Սուլթան Համամընտա Նօ. 2։

Սուլթան Պայազիտտէ Թրամվայ սթասիօնը գարշըսընտա Նօ. 13։

Իւսկիւտարտա չարշը պօյունտա։

Թագիպլէրտէն սագընմագ իչիւն պալէտատէքի մարգանընն՝ մաքինալարընն իւզերինտէ պուլընմասընա տիգգամ իթմէլի։

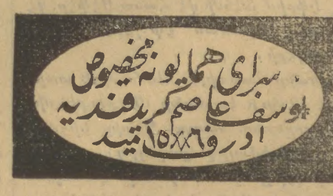

ԳԸՅԷԻ ՃԷՏԻՏԻ 3½ — ԳԸՅԷԻ ՃԷՏԻՏԻ 4½

Սէրայը Հիւմայունը ճէնռալը Միւլիւքճանէ իչիւն պալէտատէքի արմա տամկալարըյա պիլհասսա իսալ իթթիրէրէք պիտտէֆաթ իճրա իտիլէն մուայէնէտէն «թալգ» վէ «թօբրագ» վէ «էճզալա մուզիրրէ»ակէն արի օլմաղլա պէրապէր, էմրագը ճիլտիյէյէ նաֆի վէ գատրնալարընն սայլարընն մուհաֆազասընը թէէմին իթթիֆաքլէ, մինէլ գատմ քէսալը իչթիհար իթմիշ օլան Կիրիտ-Գանտիա սապունալարընն՝ մահզա էհալիի քիրատա պիր խրտմէթը միւֆթէխիրէ օլմագ իւզրէ թէնզիլը ֆիյաթ իլէ գօգուլընընն գրյէսի 5½, վէ գօգուսըղընն տախի 4 ղշ. 10 բարա՝ չուվալ իլէ վէ բէչինէն սէրայը Հիւմայուն սապունճըպաչընը Ամա Ալթընտա 7 նումէրօլը մաղազամ ամիղանէմտէ ֆիւրուխթ օլունըպ, վիլայաթը Շահանէ վէ սաիրէտէն վէրիլէճէք սըրարրչլարա՝ մէսարիֆաթը զամմ իլէ իրսալ գըլընաճաղը իլան օլունը։

75—30

ՎԷՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

Սթանպօլտա Պաղչէ Դարուսընտա ճէլալ Պէյ խանը իթթիսալինտէ Ն՝ 1 Զիֆթէ Ըսգրլէթ մաղազասը.

ԿԷՕՋԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԻԳ ԱԼԷԱԹ ԹԻՒՃՃԱՐԸ

Մէղքիւր մաղազատա կէօղէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվաի ալէաթ ու էաէվաթ թօբտան վէ բէրաքէնթէ օլարագ ֆիւրուխթ օլունը։

Եղճիւմէ եումուշագ վէ սերթ լասթիգանէն [գաուչուտան] մասմուլ մէվտատը միւխթէլիֆէ, գասրգ պաղլարը, էնվաի չիրինկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միղան իւլ հավա [պարօմէթր], միղան իւլ հարարէ [թէրմօմէթր] վէ էյի ճէնս կէօղլիքլէր պուլընմագտա տը։

Մ. Վէնսան Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սըրարրչաթ վէ թամիրաթը էնվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօճտէ իտէր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

ՇԻՐՔԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷՍԻ

20 սէֆէր 1310 վէ 2/14 օգոստոս 1892 թարիխլի ֆէրմանը ալիշան մուճիպինճէ թէչէքքիւլ էյլէմիշ տիր։

Շիրքէթը մէղքիւրէ՝ հարիգ վէ տէնիզ վէ հայաթ վէ նագլիյաթ սիկուրթալար ըմուամէլաթընը իճրա իտէր։

Իտարէխանէսի.—Տէրսաատէթտէ Գալաթատա Գարաքէօյտէքի եէնի խան տախիլինտէ։

Գալաթատա աճէնթէ՝ Մ. Ալպէր Սիմոն, Վէյլօտա սօղաղընտա Ցակոբեան խանտա Ն՝ 67։

Սթամպօլ ճիհէթի աճէնթէսի՝ Օսմանլը Պանգասը չիպէսի, եէնի ճամի ավլուսընտա Օսմանլը բօսթախանէսի գարշըսընտա։

Սթամպօլ ճիհէթի աճէնթէ վէքիլի՝ Մ. Ի. Զատօխ, Մարբուճճըլարտա Զարշըը խանտա Ն՝ 21։